

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	50281 Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	263 Цивільна безпека

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	50281
Назва ОП	Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Цимбал Богдан Михайлович, Скуратівський Євгеній Іванович, Шаповалов Віктор Анатолійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	21.09.2021 р. – 23.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://bit.ly/3moH3oe>

Програма візиту експертної групи <https://bit.ly/3udmb9P>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження про освітньо-професійну програму «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» є позитивним. Освітня програма реалізується, освітній процес є реальним. ОПП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» є затребуваною на ринку праці, враховує тенденції його розвитку та інтереси стейкхолдерів. Вона узгоджується із місією та стратегією розвитку і органічно доповнює існуючі в університеті напрями підготовки фахівців і є важливою для авіаційної галузі. В Національному авіаційному університеті реалізується достатня кількість міжнародних проєктів, до яких залучені викладачі за ОПП. Реалізація ОПП забезпечується практиками міжнародної академічної співпраці та мобільності, а також достатньою матеріально-технічною базою та інфраструктурою, яка повністю безоплатна і доступна для здобувачів. Результати акредитаційної експертизи засвідчили, що освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає усім критеріям акредитації. З низки критеріїв відмічені недоліки та вказані резерви для покращення і удосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Під час акредитаційної експертизи було визначено наступні сильні сторони: 1. Цілі програми мають чітко визначений фокус, оскільки спрямовані на підготовку фахівців в сфері техногенної та промислової безпеки в транспортній галузі, зокрема в авіаційній галузі. 2. ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст розвитку ринку праці. 3. До розробки ОПП активно долучилися роботодавці та здобувачі вищої освіти. 4. ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП. 5. В НАУ створені всі умови для академічної мобільності учасників освітнього процесу. 6. Результати анкетування здобувачів вищої освіти з різних питань знаходяться у вільному доступі на сайті кафедри цивільної та промислової безпеки та на сайті факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій. 7. На ОПП передбачено використання інтерактивних методів навчання: індивідуальні завдання, тренінги, проблемні лекції та проблемні кейси, дискурси, круглі столи, ділові ігри. 8. В НАУ проводиться системна роз'яснювальна робота з питань контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності. 9. Наявний договір з онлайн-сервісом Unicheck компанії ТОВ «Антиплагіат», який дозволяє якісно та професійно перевіряти роботи на плагіат. 10. Освітнє середовище та матеріально-технічна база ЗВО, що використовується під час реалізації ОПП, є сучасними та повністю задовольняють потреби та інтереси здобувачів вищої освіти. 11. Доступ до мережі Інтернет, а також до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОПП є безкоштовним. 12. В НАУ функціонує ревербераційно-акустична лабораторія для проведення досліджень за вітчизняними і міжнародними програмами, лабораторія моделювання кризових ситуацій з використанням програмного забезпечення для моделювання ризиків та навчальний авіаційний ангар, оснащений реальними літаками, переобладнаними для проведення навчальних занять. 13. Створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. 14. НАУ удосконалило процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. 15. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу і є загальнодоступними. 16. Наявність опублікованих проєктів ОП у відкритому доступі для обговорення. 17. Оприлюднення точної та достовірної інформації про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертною групою виявлено 5 слабких сторін, у тому числі: 1. Надмірні вимоги до змісту та обсягу навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін (НМКД), що призводить до нераціонального використання людських, фінансових та інших ресурсів, які доцільно спрямовувати на індивідуальну роботу із здобувачами освіти, вирішення питань розвитку закладу вищої освіти, виконання наукових та освітніх проєктів, міжнародну співпрацю тощо. 2. ОК17 передбачає виробничу практику, що не відповідає заявленій предметній області, бо дана ОП передбачає підготовку фахівців для транспортної галузі, яка надає транспортні послуги та не має власного виробництва. 3. Існує необхідність посилення на постійній основі залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, оскільки НПП, які задіяні до реалізації ОП не мають практичного досвіду роботи на підприємствах за напрямком спеціальності 263 «Цивільна безпека». 4. Пропозиції стейкхолдерів не були опубліковані на сайті ЗВО, вказує на те, що ЗВО не в повній мірі реалізує процедуру громадського обговорення проєкту ОП. 5. Хоча всі нормативні акти містяться на сайті університету і є загальнодоступними, вони знаходяться в різних розділах, через що деякі з них важко віднайти. Прийнявши до уваги виявлені слабкі сторони, експертною групою було надано наступні рекомендації щодо удосконалення: 1. Переглянути вимоги щодо навчально-методичного забезпечення освітнього процесу та доцільності наявності НМКД для подання інформації про дисципліни здобувачам освіти. 2. Замінити «Виробничу практику» на «Професійне стажування» або на інший вид практики практичного спрямування. 3. Посилити на постійній основі залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. 4. Внести зміни в систему забезпечення якості, з метою покращення її функціонування, а саме: для забезпечення відповідності РПНД ОП, передбачити погодження РПНД з гарантом ОП; в «Положенні про освітні програми НАУ» передбачити врахування недоліків отриманих під час попередніх акредитацій самої та інших ОП; для забезпечення якісного формування ОП, відповідності ОП певному стандарту вищої освіти, передбачити куратора з відділу моніторингу якості вищої освіти НАУ, який буде надавати методичну та консультативну допомогу проєктній групі під час розроблення та перегляду ОП; в розділі 3 «Методичних рекомендацій з розробки навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти в НАУ» видалити вимогу, яка допускає незначні відхилення аудиторного навантаження та самостійної роботи; для

стимулювання якісної роботи гаранта ОП, передбачити фінансове стимулювання гарантів ОП у вигляді премії за позитивне проходження акредитації; посилити контроль з боку керівництва ЗВО за функціонуванням системи забезпечення якості вищої освіти та дотриманням процесів і процедур, які вона передбачає. 5. Покращити доступ до нормативних актів, розмістивши більшу частину з них в одному місці.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньої програми корелюються зі спеціальністю 263 Цивільна безпека і мають чітко визначений фокус, оскільки спрямовані на підготовку фахівців в сфері техногенної та промислової безпеки в транспортній галузі, зокрема в авіаційній галузі. Даний аспект відрізняє ОПП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» від інших освітніх програм і робить її унікальною для України, про що було зазначено Халмурадовим Б.Д. на зустрічі із гарантом. Цілі програми цілком узгоджуються з місією та стратегією розвитку Національного авіаційного університету, а також, візією та ключовими цінностями, які висвітлені у «Стратегії розвитку національного авіаційного університету до 2030 року» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Strategija_NAU_2019.pdf). Місія ЗВО має чітко виражене спрямування на підготовку фахівців у сфері авіаційно-космічної галузі. Тому, підготовка фахівців за даною ОПП органічно доповнює існуючі в університеті напрями підготовки фахівців і є вкрай важливою для авіаційної галузі, про що повідомив перший проректор НАУ Хращевський Р.В. на зустрічі з адміністрацією ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами експертизи ЕГ пересвідчилася, що залучення стейкхолдерів до розробки та удосконалення освітньої програми мало справжній, а не формальний характер. По перше, це підтверджується залученням до робочої групи з розробки ОПП представників з числа здобувачів вищої освіти Товкач Валерію, а також представників роботодавців – заступника начальника служби аварійно-рятувального та протипожежного забезпечення польотів, начальника пожежної охорони ДП МА «Бориспіль» О.В. Грицаця, та директора консалтингового центру RACIO О.О. Ратія, діяльність якого сфокусована на питаннях техногенної безпеки. На зустрічі із гарантом, Б.Д. Халмурадов зазначив, що начальник пожежної охорони ДП МА «Бориспіль» О.В. Грицай запропонував посилити зміст ОПП техногенною складовою, шляхом введення до переліку обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки освітню компоненту «Техногенна безпека аеропортів цивільної авіації», яка забезпечує ПРН 7 освітньої програми. Також, Б.Д. Халмурадов повідомив, що представник проєктної групи із числа здобувачів Товкач Валерія запропонувала посилити економічну складову техногенної безпеки, шляхом введення до переліку альтернативних освітніх компонентів вільного вибору здобувача вищої освіти освітню компоненту «Економіка цивільної безпеки». Дана інформація підтверджується протоколами засідання кафедри №12 і №13 (<https://drive.google.com/drive/folders/1OmicX8oqpTZzLyINCjzJNSjYzVDbckh>), які було надано гарантом на запит ЕГ. Урахування пропозиції здобувачів Товкач Валерії та Гоженко Дар'ї щодо комп'ютеризації класів та вільного доступу до мережі Інтернет, підтверджується протоколом засідання кафедри №13, а також гарантом під час демонстрації матеріально-технічної бази. Здобувачі вищої освіти, другого року навчання Юрій Соє і Чернишова Ольга під час зустрічі із здобувачами зазначили, що в цілому задоволені освітнім процесом і підтвердили, що здобувачі вищої освіти залучаються до обговорення змісту ОПП і результатів навчання, так само, як і директор консалтингового центру RACIO Олександр Ратій на зустрічі із роботодавцями. Пропозиції щодо удосконалення ОПП з боку інших стейкхолдерів, описані у відомостях СО, але не підтверджені офіційними документами. Позитивною практикою в цьому контексті є те що на сайті кафедри розміщено функціонал для анкетування стейкхолдерів даної ОПП щодо визначення їх позицій і потреб (<https://batyrk.wixsite.com/mysite/анкетування>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та результати навчання за ОПП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» враховують потребу ринку праці у підготовці здобувачів такого рівня. Випускників ОПП очікують на підприємствах авіатранспортної галузі та на інших транспортних підприємствах цивільної інфраструктури з підвищеною небезпекою. Про це на зустрічі з адміністрацією ЗВО зазначив проректор з навчальної роботи А.В. Полухін. Також випускників ОПП очікують на підприємствах критичної інфраструктури та у космічному агентстві, які підпорядковані Міністерству з питань стратегічних галузей промисловості України, де потребу у фахівцях з техногенної безпеки бачать у найближчих 5-10 років. Про це на зустрічі з роботодавцями повідомив представник управління інновацій та науково-технічного розвитку Кирил Ніколаєв. Також, представник цієї фокус групи, помічник генерального директора НВП «Київприлад» С.В. Чуб повідомив, що фахівці з техногенної і промислової безпеки затребувані на підприємствах оборонної галузі. А директор консалтингового центру RACIO О.О. Ратій бачить майбутнє для випускників ОПП на вітчизняному ринку праці, оскільки іноземні транспортні компанії розглядають привабливість України як транзитної держави, як логістичний хаб з величезним транзитним потенціалом між Європою і Азією. Галузевий компонент врахований під час вивчення низки дисциплін циклу професійної підготовки, у відповідності до ОПП та навчальних планів (https://drive.google.com/drive/folders/1dnKbguSIKzNDMI6Y1fvfpV5WNvyQq4R_) . Зокрема до навчальних планів введені дисципліни «Техногенна безпека аеропортів цивільної авіації» та «Об'єкти транспортної інфраструктури». Цілі ОПП та програмні результати враховують європейський досвід схожих ОПП, наприклад досвід Жілінського університету, Факультет спеціальної інженерії (Словаччина). Зокрема було проаналізовано, якими освітніми компонентами освітньої програми забезпечується техногенна безпека наземного транспорту, зазначив на зустрічі із гарантом Б.Д. Халмурадов. Разом з цим, при формуванні цілей ОПП та ПРН було врахований досвід вітчизняних освітніх програм Національного університету цивільного захисту України та Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Зокрема до змісту ОПП було внесено ПРН18 Здійснювати аналіз і синтез норм законодавства України з питань державного управління у сфері охорони праці, формулювати завдання управління безпекою праці, реалізовувати державну політику та контроль в цій галузі (https://drive.google.com/drive/folders/1C1baqhH2wzqXDS_Ad93Ynt5KxHPM66u2).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Після проведеного аналізу, експертна група дійшла висновку, що ОПП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» дозволяє забезпечити досягнення всіх результатів навчання, визначених у стандарті вищої освіти України за спеціальністю 263 Цивільна безпека другого (магістерського) рівня вищої освіти, який було затверджено наказом Міністерства освіти і науки України №1291 від 22.10.2020 р (далі СВО). Досягнення результатів навчання ПРН1-ПРН6, ПРН8, ПРН9, ПРН11, ПРН13-ПРН17, а також ПРН20-ПРН22 забезпечується комбінацією знань, умінь та навичок, описаних у загальних ЗК01-ЗК07 та фахових ФК1-ФК5, ФК7, ФК8, ФК20 компетентностях. При цьому, результати навчання ПРН1-ПРН6, ПРН8, ПРН9, ПРН11, ПРН13-ПРН17, а також ПРН20-ПРН22 відповідають СВО, а ПРН7, ПРН10, ПРН18, ПРН19 визначені ЗВО самостійно. Загальні та спеціальні (фахові) компетентності корелюються з описом дескрипторів 7 рівня НРК України. Проте, слід зауважити, що освітня програма не має компетентностей та ПРН, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», другого (магістерського) рівня вищої освіти, щоб обіймати посаду «Інженер з техногенно-екологічної безпеки», код КП 2149.2, бо вона відповідає компетентностям та ПРН, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Випускникові ОПП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» присвоюється освітня кваліфікація магістр з цивільної безпеки.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: 1. Цілі програми мають чітко визначений фокус, оскільки спрямовані на підготовку фахівців в сфері техногенної та промислової безпеки в транспортній галузі, зокрема в авіаційній галузі. 2. ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст розвитку ринку праці. 3. До розробки ОПП активно долучилися роботодавці та здобувачі вищої освіти. Позитивні практики: На сайті кафедри розміщено функціонал для анкетування стейкхолдерів даної ОПП щодо визначення їх позицій і потреб.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недоліки: 1. Освітня програма не має компетентностей та ПРН, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» другого (магістерського) рівня вищої освіти, щоб обіймати посаду «Інженер з техногенно-екологічної безпеки», код КП 2149.2, бо вона відповідає компетентностям та ПРН, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища», другого

(магістерського) рівня вищої освіти. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Вилучити з переліку посад у Розділі 4 ОПП посаду «Інженер з техногенно-екологічної безпеки», код КП 2149.2.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП має чітко сформульовані цілі і чітко визначений фокус, які цілком узгоджуються з місією та стратегією розвитку Національного авіаційного університету, а також, візією та ключовими цінностями Університету. При проектуванні освітньої програми її цілі та програмні результати навчання визначалися з урахуванням досвіду вітчизняних і закордонних закладів вищої освіти, потреб всіх зацікавлених сторін, тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці, і розумінням того, що випускники ОПП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» затребувані на підприємствах авіатранспортної галузі та на інших транспортних підприємствах цивільної інфраструктури з підвищеною небезпекою, що в цілому свідчить про відповідність ОПП критерію 1. Визначені недоліки, можуть бути виправлені при наступному перегляді ОПП і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП та окремих ОК відповідає, а саме навчальне навантаження, вимогам ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України, за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, галузі знань 26 «Цивільна безпека», спеціальності 263 «Цивільна безпека» (<https://bit.ly/3lCGKs7>) та має 90 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг обов'язкових компонентів ОП складає 66 кредитів ЄКТС, що складає 73,33 % від загального обсягу за ОП у кредитах ЄКТС. Здобувачам вищої освіти, які успішно завершили навчання за ОП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» отримують кваліфікацію магістр з цивільної безпеки, що відповідає сьомому рівню Національної рамки кваліфікацій України.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Під час аналізу робочих програм освітніх компонентів та освітньо-професійної програми було виявлено наступне. Вибір обов'язкових освітніх компонентів, включених до ОПП, є обґрунтованим і дозволяє досягти цілей і програмних результатів навчання, що підтверджується розділом 4 ОПП «Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми» і розділом 5 «Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми». Проте, заявлені у «Структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми» міждисциплінарні зв'язки не корелюються із міждисциплінарними зв'язками, зазначеними в робочих програмах обов'язкових компонентів, розміщених на сайті кафедри (<https://batyrk.wixsite.com/mysite/oc-магістр>). Так, у робочій програмі ОК3 «Методологія прикладних досліджень» (<http://surl.li/ailcu>) зазначено, що ОК3 базується на підставі вивчення ОК7 та ОК13, що не відповідає заявленим зв'язкам у СЛС ОПП. Такі ж самі неточності виявлено в робочих програмах ОК16 і ОК10. Під час аналізу самої СЛС були виявлені міждисциплінарні зв'язки освітніх компонентів, які вивчаються в одному семестрі. В робочих програмах освітніх компонентів ОК15, ОК1, ОК13 та ін. передумовами для їх вивчення є освітні компоненти, які раніше не вивчалися за даною освітньою програмою. Наприклад, ОК 1 базується на «Вищій математиці», «Фізика», «Хімія», вивчення ОК12 базується на «Основах охорони праці». ОК18 Єдиний державний кваліфікаційний іспит відповідно до Постанови КМУ № 497, від 19 травня 2021 р. за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» буде проходити на бакалаврському, а не магістерському рівні вищої освіти, тобто дана освітня компонента не може бути реалізована. Під час онлайн-зустрічі з гарантом, Халмурадов Батир Данатарович пояснив, що він дотримується вимог відповідного стандарту, а не вимог постанови КМУ № 497 від 19 травня 2021 р. (<http://surl.li/ahmac>) та запропонував замінити «Пакетом комплексних кваліфікаційних завдань ОС «Магістр»» (<http://surl.li/ahmam>), які запросила ЄГ.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності, що було зазначено характеристикою ОП та її цілями та було підтверджено під час аналізу ОП, під час якого було встановлено, що предметна область обов'язкових освітніх компонентів, а саме: ОК7 Моніторинг надзвичайних ситуацій та теорія ризиків, ОК12 Моніторинг управління охороною праці та теорія професійних ризиків, ОК13 Управління у кризових ситуаціях, ОК15 Техногенна безпека аеропортів цивільної авіації та ОК9 Агестація та паспортизація робочих місць і ергономіка. Крім цього в меті ОП вказується, що вона передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців до управлінської діяльності у сфері цивільної безпеки, техногенної та промислової безпеки транспортній галузі, як на державному так і на місцевому рівні, що свідчить про те, що мета ОП має додаткову область знань «Менеджмент» та «Публічне управління та адміністрування». Даний підхід дозволив передбачити в ОП нові для даної спеціальності освітні компоненти, а саме: ОК6 Система державного управління та місцеве самоврядування, ОК8 Кадрова політика та організаційно-правові аспекти роботи з персоналом, ОК11 Державне управління охороною праці та техногенною безпекою та ОК13 Управління у кризових ситуаціях. Під час аналізу програми «Виробничої практики» (<https://cutt.ly/HESQ8u9>) ЕГ з'ясувала, що відповідно до п. 1.1 програми практики «Виробнича практика направлена на знайомство з новими науково-практичними розробками в галузі цивільної безпеки на промислових об'єктах, об'єктах критичної інфраструктури які виробляють різні види джерела енергії та, на яких використовуються, виготовляються, переробляються, зберігаються або транспортуються одна або кілька небезпечних речовин чи категорій речовин». Разом з цим слід зауважити, що дана ОП передбачає підготовку фахівців для транспортної галузі, яка надає транспортні послуги та не має власного виробництва, при цьому ОК17 передбачає виробничу практику. Крім цього бакалаврський рівень вищої освіти, на третьому році навчання, передбачає виробничу практику. Враховуючи те, що здобувачі вищої освіти вже мають дипломи про освіту та кваліфікацію бакалавра, ЕГ рекомендує замінити «Виробничу практику» на «Професійне стажування» або на інший вид практики практичного спрямування, а також відкоригувати зміст програми практики, який буде направлений на професійну діяльність майбутнього фахівця з «Цивільної безпеки» та на його стажування на певній посаді на підприємстві. Це дозволить йому отримати практичний досвід роботи за фахом, набути професійні та соціальні навички.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

Для того, щоб оцінити даний підкритерій були проаналізовані нормативні документи ЗВО, а саме: «Положення про організацію освітнього процесу в НАУ» (<https://bit.ly/38xvFT3>), а також Розпорядження НАУ №045/роз від «06» червня 2021 р. «Про обрання вибіркових дисциплін здобувачами вищої освіти освітнього ступеня магістра» (<https://bit.ly/3CzXmb3>), а також «Покрокову Інструкцію для роботи здобувача вищої освіти в автоматизованій системі...» (<https://bit.ly/39tsAnr>), «Покрокову Інструкцію для роботи Адміністраторів випускових кафедр в автоматизованій системі Формування індивідуальної освітньої траєкторії» (<https://bit.ly/2XBDQvi>), Розпорядження № 10.02-38 від 27.08.2021 р. «Про затвердження обраних здобувачами вищої освіти освітнього ступеня магістра вибіркових дисциплін на 1 та 2 семестри 2021-2022 навчального року» (<https://bit.ly/3AtLnLk>), «Положення про індивідуальний навчальний план студента НАУ» (<https://bit.ly/3ArN643>), навчальні плани підготовки здобувачів вищої освіти на денній та заочній формі навчання, індивідуальні плани здобувачів вищої освіти (<https://bit.ly/2XEscAA>), які були надані на запит ЕГ, а також результати опитування здобувачів вищої освіти у фокус-групах. Під час порівняння результатів інтерв'ювання здобувачів, гаранта ОПП, декана факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій, крім цього аналіз нормативних документів та матеріалів вказаних вище, дозволили зробити висновок, що ОПП та існуючі процедури у ЗВО дозволяють здобувачам вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію. Так до переліку обов'язкових навчальних дисциплін ОС магістра входять дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки (обсяг – 7 кредитів ЄКТС) і дисципліни професійної та практичної підготовки (обсяг – 59 кредитів ЄКТС), а загальна обсяг вибіркових дисциплін становить не менше 22,5 кредитів. Фахові вибіркові дисципліни складають до 80 % від загального обсягу вибіркових дисциплін, що забезпечує реалізацію принципів пріоритетності фахових компонентів. 6 вибіркових дисциплін викладаються у 1, 2 та 3 семестрах – по 2 дисципліни в кожному. Але такий розподіл вибіркових дисциплін не узгоджується з вимогою п. 2.1 «Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в НАУ» (<https://bit.ly/3kbf4n6>), в якому зазначено, що вибіркові дисципліни ОС магістра рекомендується розподіляти по 3 дисципліни у 1 та 2 семестрах. Інформація про вибіркові дисципліни, які пропонуються на 2021-2022 н.р. розміщена на сайті ЗВО у розділі «Індивідуальна освітня траєкторія 2021» (<https://bit.ly/3nVzkTQ>). Процедура обрання конкретної ОК за вибором відбувається через програмне забезпечення (<https://bit.ly/3t4nDKR>). Також під час зустрічей у фокус групах з гарантом ОП Халмурадовим Б.Д., НПП Гунченко О.М. та здобувачами Левицькою А.В. та Сою Ю.В., було встановлено, що індивідуальна освітня траєкторія формується за рахунок вибіркових освітніх компонентів, тем курсових робіт та місць проходження практики.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В освітній програмі та навчальних планах за денною та заочною формою навчання передбачено практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Під час організації практичної підготовки НПП та здобувачі вищої освіти керуються «Положенням про організацію та проведення практик студентів НАУ» (<https://bit.ly/3AtXojW>). Терміни

проведення, тривалість та форма практики регламентуються навчальними планами (<https://cutt.ly/dEg5duY>) та представлені відповідно до графіка навчального процесу: науково-дослідна практика у сфері техногенної та промислової безпеки (1 курс, 135 год., 3 тижні) та виробнича практика (2 курс, 180 год., 4 тижні). Науково-дослідна практика має спрямування на формування фахових компетентностей, які є необхідними для виконання аналізу потенційних та прогнозованих небезпек, що формують професійні та техногенні ризики і розробки заходів з попередження, локалізації та усунення наслідків їх впливу, а виробнича практика – може здійснюватися на базі підприємств, установ, організацій, з якими укладені договори (<https://bit.ly/3zAE4RI>). Під час формування цілей та завдань практичної підготовки були враховані рекомендації роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів, що було підтверджено директором центру RACIO Ратієм Олександром, під час онлайн-зустрічі, що забезпечує практичну підготовку здобувачів вищої освіти з урахуванням тенденцій розвитку професійної діяльності. Також під час зустрічі у фокус-групах з роботодавцями та іншими зовнішніми стейкхолдерами директором центру RACIO Ратієм Олександром, помічником генерального директора НВП «Прилад», Чубом Сергієм Вікторовичем та представником Управління інновацій та науково-технічного розвитку, Міністерства стратегічної галузі України Луцьким Кирилом було підтверджено, що практична підготовка здобувачів вищої освіти реалізується з урахуванням їх побажань, що дозволяє визначити відповідний перелік програмних результатів навчання та компетентностей з врахуванням сучасних тенденцій в сфері техногенної та промислової безпеки в транспортній галузі. Вищезазначене дозволяє зробити висновок про те, що практична підготовка здобувачів вищої освіти за даною освітньою програмою дозволяє у повній мірі здобути визначені компетентності та отримати результати навчання, необхідні у подальшій професійній діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Під час аналізу освітньої програми було встановлено, що вона передбачає в обов'язковому порядку формування соціальних навичок, які є необхідними для роботи у колективі, що реалізується у загальних компетентностях освітньої програми (ЗК02, ЗК03, ЗК06, ЗК07, ФК1, ФК8, ФК9) та програмних результатах навчання (ПРН09, ПРН11, ПРН21 та ін.). За даними відомостей про самооцінювання та за результатами онлайн-зустрічей зі здобувачами вищої освіти Левицькою А.В. та Соєю Ю.В., адміністративним персоналом ЗВО начальник навчально-методичного відділу Голубничим О.Г. та адміністрацією ЗВО проректор з гуманітарної політики та інновацій Тімкіною С.Ю., було встановлено, що для формування соціальних навичок є можливість на безкоштовній основі відвідувати в Інституті новітніх технологій та лідерства НАУ (<http://cnt.nau.edu.ua/uk>), стартап-школу (<https://bit.ly/3DUJljk>), воркшопи англійської мови (<https://bit.ly/3zT9l2o>), школу лідерства та громадянської свідомості (<https://bit.ly/3yYex3X>) заходи НАУ-хабу (<https://bit.ly/3kV5F4a>). Таким чином, освітня програма та її компоненти, компетентності та програмні результати навчання, передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На даний час професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз «Методичних рекомендацій з розробки навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти в НАУ» (<https://bit.ly/2Zan47o>), «Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті» (<https://bit.ly/3uoMkIF>), навчального плану (<https://cutt.ly/YEzokPG>), «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/aEz8XKV>) дозволив встановити наступне. Загальний обсяг навантаження складає 90 кредитів ЄКСТ, що складає 2700 годин, з них на денній формі навчання аудиторне навантаження – 757 годин (28,04 %), а обсяг самостійної роботи – 1943 години (71,96 %), що не відповідає п. 2.2 «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/aEz8XKV>), в якому зазначено: Кредит складається з аудиторних занять, що становлять не менше 1/3 (10 год) від загального часу, та самостійної роботи здобувача вищої освіти, питома вага якої становить не більше 2/3 (20 год) від загального бюджету часу, розрахованого на вивчення навчальної дисципліни» та п. 3 «Методичних рекомендацій з розробки навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти в НАУ» (<https://bit.ly/2Zan47o>), які регламентують, що «Для здобувачів ОС магістра кількість годин аудиторних навчальних занять в одному кредиті ЄКСТ (денна форма навчання) має бути на рівні 33 %, а самостійної роботи – на рівні 67 % від їх загальної кількості. Під час онлайн-зустрічі проректор з навчальної роботи Полухін А.В. стверджував, що дана вимога виконується, що допустимі певні відхилення в навчальному плані. Виходячи з навчального плану осінні семестри: 1 семестр – 17 тижнів; 3 семестр – 11 тижнів, весняний, 2 семестр – 18 тижнів, що відповідає п. 2.2.1 Методичних рекомендацій. Під час аналізу індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти та розкладу занять (<http://surl.li/ahmct>) було встановлено, що тривалість робочого дня складає до 6 академічних годин; навчальний тиждень, тривалістю до 18 годин, при чому в четвер та п'ятниця відсутнє навантаження, за розкладом (дні наукових досліджень), що не відповідає освітньо-професійній програмі, також спостерігається не достатнє навантаження здобувачів вищої освіти

аудиторними заняттями, в середньому 3,6 академічні години на день аудиторних занять при п'ятиденному робочому тижні та надмірне навантаження здобувачів вищої освіти становить по 6,2 академічних годин на день, загальний навчальний час на тиждень з усіх видів навчальної роботи, включаючи самостійну складає 49 академічних що не відповідає вимогам розділу 2 Методичних рекомендацій, в якому зазначено наступне: «максимальний загальний навчальний час здобувачів вищої освіти протягом тижня з усіх видів навчальної роботи, включаючи самостійну, не повинен перевищувати 1,5 кредити ЄКТС або 45 годин».

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В рамках освітньої програми «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. Існує потенціал для запровадження дуальної форми навчання, бо процес підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою навчання нормативно було урегульовано «Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти в Національному авіаційному університеті» (<https://cutt.ly/1ExtlPl>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: не виявлено. Позитивні практики: в НАУ для формування соціальних навичок функціонує Інституті новітніх технологій та лідерства НАУ, стартап-школа, воркшопи англійської мови, школа лідерства і громадянської свідомості та організовуються заходи НАУ-хабу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Слабкі сторони: ОК17 передбачає виробничу практику, що не відповідає заявленій предметній області, бо дана ОП передбачає підготовку фахівців для транспортної галузі, яка надає транспортні послуги та не має власного виробництва. Недоліки: 1. Заявлені у «Структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми» міждисциплінарні зв'язки не корелюються із міждисциплінарними зв'язками, зазначеними в робочих програмах обов'язкових компонентів. 2. СЛС освітньої програми містить міждисциплінарні зв'язки освітніх компонентів, які вивчаються в одному семестрі. 3. В робочих програмах освітніх компонентів ОК15, ОК1, ОК13 та ін. передумовами для їх вивчення є освітні компоненти, які раніше не вивчалися за даною освітньою програмою. 4. Найвний розподіл аудиторних занять та самостійної підготовки не відповідає вимогам НАУ «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти» та «Методичних рекомендацій з розробки навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти в НАУ». 5. Атестація здобувачів вищої освіти згідно ОП передбачена в навчальному плані та ОП у формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту, який за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», на магістерському рівні не буде проходити. 6. Фактичний розподіл вибіркового дисциплін у навчальному плані не узгоджується з вимогою п. 2.1 «Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в НАУ» для ОС магістр. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Замінити «Виробничу практику» на «Професійне стажування» або на інший вид практики практичного спрямування, а також відкоригувати зміст програми практики, який буде направлений на професійну діяльність майбутнього фахівця з «Цивільної безпеки» та на його стажування на певній посаді на підприємстві, це дозволить йому отримати практичний досвід роботи за фахом, набути професійні та соціальні навички. 2. Виправити міждисциплінарні зв'язки у СЛС ОПП таким чином, щоб ОК, включені до ОП, склали логічну взаємопов'язану систему і не мали зв'язків з іншими ОК в одному семестрі. 3. Виправити міждисциплінарні зв'язки в робочих програмах навчальних дисциплін у відповідності до відкоригованої СЛС ОПП, а також виключити з них дисципліни бакалаврського рівня, які зазначалися в робочих програмах, як пререквізити і не вивчалися за даною освітньою програмою. 4. Відкоригувати розподіл аудиторних занять та самостійної підготовки відповідно вимог «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти» та «Методичних рекомендацій з розробки навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти в НАУ». 5. До моменту врегулювання та узгодження нормативних документів та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільний захист» другого (магістерського) рівня освіти, передбачити Кваліфікаційний іспит, не виключаючи з ОП Єдиний державний кваліфікаційний іспит. 6. Передбачити фактичний розподіл вибіркового дисциплін у відповідності до вимог п. 2.1 «Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії...» для ОС магістр.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти за спеціальністю «Цивільна безпека», за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, потребують корекції в частині формування міждисциплінарних зв'язків, але в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності 263 «Цивільна безпека». Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям, для формування яких у НАУ функціонує Інститут новітніх технологій та лідерства НАУ, стартап-школа, воркшопи англійської мови, школа лідерства і громадянської свідомості та організуються заходи НАУ-хабу. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання, але обсяг самостійної роботи та аудиторного навантаження потребує корегування відповідно до вимогам НАУ. Виявлені недоліки не є суттєвими та не впливають загалом на якість реалізації цієї програми. Враховуючи вище сказане, ЕГ дійшла висновку, що ОПП за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» відповідає рівню В за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Національного авіаційного університету є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та опубліковані на офіційному сайті університету, доступ до яких можна отримати через офіційний веб-сайт закладу вищої освіти (<https://pk.nau.edu.ua/pravyly-priyomu-2021>). У додатку 3 до Правил прийому міститься перелік усіх освітніх програм магістерського спрямування, інформація щодо їх акредитації та перелік конкурсних предметів для вступу на конкретну освітню програму. (https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/Dodatok_3_v11.pdf). Також створено окремий розділ для абітурієнтів-магістрів, де міститься додаткова інформація, наприклад опублікований розклад проведення вступних випробувань та конкурсного відбору, опубліковано програми вступних іспитів за спеціальностями та програму вступного іспиту з іноземної мови (<https://pk.nau.edu.ua/vstup/mahistratura/>). У даних документах та на сайті опубліковано інформацію про терміни і процедури вступної компанії для вступників, що вступають на основі виключно результатів ЄВІ та фахового вступного випробування та вступників, що вступають на основі співбесіди, вступних іспитів. На сайті НАУ наведений перелік освітньо-професійних програм (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesiynih-program/proekti-osvitno-profesiynih-program-2021.html/>), зокрема, деталізовано інформацію щодо ОП, що акредитується, її мети, перспективи здобувачів, можливості їх працевлаштування у разі вибору відповідної освітньо-професійної програми (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Projekti/2021/2/2021_%Do%9E%Do%9F%Do%9F_%Do%9C_263.pdf). На сайті приймальної комісії висвітлено перспективи навчання у НАУ, наведений перелік розповсюджених питань від вступників та відповідей на них, вартість навчання (<https://pk.nau.edu.ua/zapytannia-vidpovidi/>). На зустрічах у відповідних фокус-групах, гарант ОПП Халмурадов Б.Д. та доцент кафедри ПЦБ Коваленко Вікторія зазначили, що для підготовки до вступних іспитів доступні консультації в ЗВО, а абітурієнти з інших ЗВО можуть отримати доступ до бібліотеки, щоб отримати відповідні матеріали. На зустрічі із здобувачами ЕГ було з'ясовано, що сайт був зручним у користуванні для них під час вступу до ЗВО, інформація на ньому була чіткою та зрозумілою. Як зазначили здобувачі вищої освіти Соєв Юрій та Чуб Олександр у разі незрозуміння будь-якої інформації, вступники мали можливість звернутись до Приймальної комісії або працівників факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій для додаткових роз'яснень. Проте, у 2021 р. набору на дану ОП не було за рішенням ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ здобувачів вищої освіти для здобуття ступеня магістра за даною ОП здійснюється на основі раніше здобутої освіти рівня «Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр» на підставі результатів ЄВІ, вступних іспитів/співбесіди в передбачених Правилами прийому випадках за бюджетні кошти або за кошти фізичних або юридичних осіб. Для вступу на навчання для здобуття ОС «Магістр» на основі ОС «Бакалавр» на всі спеціальності НАУ потрібно скласти єдиний вступний іспит з іноземної мови та фахове вступне випробування. Програма фахового екзамену розміщена у вільному доступі на сайті НАУ (<https://febit.nau.edu.ua/umovy-vstupu-mahistr/>), відповідає цілям ОПП і є ефективним способом для формування контингенту здобувачів вищої освіти, які вмотивовані та здатні до навчання на ОП. Вступ на ОП для осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти, здійснюється за результатами фахового вступного випробування та вступного іспиту з іноземної мови на конкурсній основі. У програмах містяться критерії оцінювання та порядок оцінювання підготовленості вступників.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, що були отримані в інших закладах вищої освіти, регулюється «Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» (<https://bit.ly/3By2Imz>), «Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ» (<https://bit.ly/3jAT7oJ>) та «Тимчасовим положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти НАУ» (<https://bit.ly/38vzFDM>). Процедура визнання результатів навчання, що наведена у зазначених документах, є чіткою та зрозумілою. Здобувачі вищої освіти отримують інформацію стосовно даної процедури через офіційний веб-сайт ЗВО, шляхом вільного доступу до зазначених документів, через кураторів та факультет. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами вищої освіти, які навчаються на ОП, ЕГ було встановлено, що вони ознайомлені із процедурою визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Але, випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО на даній ОП не було, тому перевірка відповідності дотримання процедури встановленим нормам не була здійснена.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, що були отримані у неформальній освіті, регулюється вимогою п. 3.34 «Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» (<https://bit.ly/3By2Imz>), розміщеного на офіційному сайті ЗВО у вільному доступі для всіх охочих. В п. 3.34 Положення зазначено, що результати навчання осіб, які отримані у неформальному середовищі можуть бути визнані за умови порівняльного аналізу освітньої програми та отриманими документами з результатами навчання, виконанням усіх обов'язкових видів індивідуальних завдань та проходження підсумкового контролю з навчальної дисципліни для підтвердження рівня здобутих знань, умінь та інших компетентностей. При цьому будь-якої іншої детальної регламентації цього процесу щодо суб'єктів оцінювання, порядку подачі документів та інших процедур ЕГ не виявлено. Виходячи із зазначеного, хоча результати навчання, отримані у неформальній освіті і можуть бути враховані, але не зрозуміло, за якими критеріями вони визнаються (у вигляді додаткових балів, зарахування виконання індивідуального завдання, виконання практичних чи семестрового контролю тощо). До того ж, згідно п. 3.34 «Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю», здобувач має в будь-якому випадку виконувати весь навчальний план, навіть, якщо його зарахували з урахуванням результатів, отриманих у неформальній освіті. Виходячи з цього ЕГ радить перейняти досвід ін. ЗВО та доповнити дане положення або розробити окреме, яке буде регламентувати порядок визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті, в якому передбачити процедуру, яка унормує процеси визнання (валідації) в системі формальної освіти знань, умінь, навиків, набутих у неформальній та/або інформальній освіті. При чому перезарахування результатів повинно передбачати підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається. На зустрічі із здобувачами вищої освіти Юрій Соє повідомив, що чув про неформальну освіту, але із її суттю не ознайомлений. Практики застосування правил, визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за ОПП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» ЕГ не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: Не виявлено. Позитивні практики: 1. Наявність на сайті ЗВО окремого сайту Приймальної комісії та розділу на сайті цього підрозділу «Магістратура», де легко та зручно знайти інформацію щодо правил прийому, додатків до них, також досить вдало про терміни і процедури вступної компанії, вартість навчання, надано відповіді на розповсюджені серед вступників питання тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Слабо розроблена процедура зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та низький рівень інформування про неї здобувачів. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Популяризувати навчання в інших закладах освіти (вітчизняних та іноземних) серед здобувачів, шляхом проведення роз'яснювальної роботи. 2. Розробити більш детальну процедуру зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, при цьому перейняти досвід ін. ЗВО та доповнити «Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» або розробити окреме, яке буде регламентувати порядок визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті, в

якому передбачити процедуру, яка унормує процеси визнання (валідації) в системі формальної освіти знань, умінь, навиків, набутих у неформальній та/або інформальній освіті, також перезарахування результатів повинно передбачати підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається. 3. Покращити роботу із здобувачами, під час якої висвітлити питання процедур зарахування результатів навчання, отриманих як в інших ЗВО так і під час неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП загалом відповідає визначеному критерію 3. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, що підтверджено самими здобувачами вищої освіти та НПП. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої ОП, бо містять фаховий іспит, який задовольняє потребам ОП. Процедура визнання результатів навчання через академічну мобільність є чіткою та зрозумілою. В той же час, визначені правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу, повинні бути уточненими та унормованими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання і викладання регламентуються розділом 5 «Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті» (<https://cutt.ly/WERbFi>). Навчання за даною ОП здійснюється за денною і заочною формами. Навчання на ОП передбачає використання традиційних методів (п.5.9 Положення): лекції, лабораторні, практичні, семінарські заняття, консультації, а також інтерактивні (case-методи, мозкова атака, навчальна дискусія, робота в малих групах, ділова ігри). Так, на зустрічі з академічним персоналом доцент кафедри О.М. Гунченко повідомила, що під час викладання дисципліни «Атестація та паспортизація робочих місць і ергономіка» застосовуються проблемні лекції та проблемні кейси, спрямовані на активізацію самостійності здобувачів освіти, формування у них професійних компетентностей, здатності вирішувати практичні проблеми в галузі техногенної безпеки (<https://cutt.ly/3ERbkIS>). Проте дана ОК є прикладною та не містить лабораторних робіт, хоча процедура атестації робочих місць передбачає визначення факторів виробничого і трудового процесу із застосуванням приладів для вимірювання, що передбачено «Методичними рекомендаціями для проведення атестації робочих місць за умовами праці» (<https://cutt.ly/eERvjci>). Доцент кафедри К.В. Синило на зустрічі у даній фокус групі повідомила про організацію круглого столу із здобувачами вищої освіти в рамках вивчення ОК15 «Техногенна безпека аеропортів цивільної авіації» (<https://cutt.ly/JERbcTp>). В контексті студентоцентрованості здобувачі мають змогу формувати індивідуальну освітню траєкторію, впливати на форми і методи навчання через можливість вносити зміни в робочі навчальні програми, обирати теми курсових та атестаційних робіт, теми наукових досліджень, про що повідомили здобувачі під час зустрічі. Академічна свобода здобувачів здійснюється шляхом надання їм права на академічну мобільність, у тому числі міжнародну (<https://cutt.ly/vERbnz3>). Для здобувачів підготовлені різноманітні навчально-методичні матеріали, якими вони можуть безкоштовно користуватися через веб-сторінку кафедри цивільної та промислової безпеки, а також репозитарій Національного авіаційного університету (<https://cutt.ly/LErbEjd>). Для визначення рівня задоволеності здобувачів методами навчання і викладання, а також щодо якості надання освітніх послуг проводиться анкетування. Результати анкетування можна переглянути на сайті кафедри (<https://cutt.ly/wERbYrK>), а також на сайті факультету (<https://cutt.ly/2ERbIz7>). Результати анкетування показують, що здобувачі в цілому задоволені методами навчання і викладання. Виходячи з наведеного вище, ЕГ дійшла висновку про те що, форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, а також контрольних заходів, критеріїв оцінювання результатів навчання розміщена у робочих програмах та силабусах дисциплін, які можна знайти у вільному доступі на сторінці кафедри. (<https://batyrk.wixsite.com/mysite/oc-mapistr>). Проте, на сторінці кафедри відсутні робочі програми обов'язкових компонент ОК1 Ділова іноземна мова та ОК2 Філософські проблеми наукового пізнання, так само як і НМКД цих компонент для спеціальності 263 Цивільна безпека у репозитарію

Національного авіаційного університету, що порушує вимоги п. 4.8 Положення про організацію освітнього процесу (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2020/2%20Лютий/2020.02.07%20Положення%20про%20організацію%20освітнього%20процесу%20в%20НАУ_2019.pdf) та вимоги п.1.5 Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2017/10/Положення%20%20НМК%20_врах_зі%20зміннами.pdf). Разом з цим слід зауважити, що наповнення НМКД багатьох дисциплін не відповідає вимогам п. 2.3. Положення про НМКД. А для деяких дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти НМКД взагалі відсутні. Слід звернути увагу, що обов'язковість створення НМКД не передбачено жодним нормативним документом. ЕГ рекомендує переглянути вимоги щодо методичного забезпечення освітнього процесу та доцільності наявності НМКД для подання інформації про дисципліни здобувачам освіти. На зустрічі із здобувачами було встановлено, що на початку вивчення ОК вони отримують чітку інформацію від викладача, щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання. Крім того, необхідні навчально-методичні матеріали здобувачі вищої освіти можуть отримати безпосередньо від викладачів на кафедрі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час знайомства з матеріально-технічною базою, лабораторним фондом та інфраструктурою університету було підтверджено можливість поєднання навчання і досліджень на практиці. Використання дослідницьких методів в освітньому процесі забезпечується під час виконання лабораторних робіт у ревербераційно-акустичній лабораторії (<https://docs.google.com/document/d/1AtIcBAoHTTrNMAzBVca1VE9T4XarSAUOC/edit#heading=h.gjdgxs>), а також у лабораторії моделювання кризових ситуацій, з використанням програмного забезпечення, розробленого Інститутом державного управління у сфері цивільного захисту (ІДУЦЗ) (<https://drive.google.com/drive/folders/1UYcxDogGVUZ72FrSgZDjOMgTFJ-WE2s>), а також під час виконання курсових проєктів та проходження науково-дослідної практики (<https://drive.google.com/drive/folders/1NZE4BBnFob8h4gsngmoZPFUlisC3opJB>). Сприяє науково-дослідницькій та освітній діяльності здобувачів вищої освіти створений в НАУ Центр організації освітньо-наукової діяльності студентів та молодих учених (<http://cnt.nau.edu.ua/uk/centrorganizaciyi-osvitno-naukovoyi-diyalnosti-studentiv-ta-molodyh-uchenih>). Поєднання навчання і досліджень забезпечується завдяки залученню здобувачів до наукової роботи у наукових гуртках. Зокрема, здобувачі кафедри цивільної та промислової безпеки входять до складу студентського наукового гуртка «Техногенна безпека авіаційної галузі» (<https://drive.google.com/drive/folders/1oVfpo0XG5v3t-7BWzMBp2HePL6QYRwo0>). Результатом такої співпраці є участь у наукових конференціях, публікації у наукових збірниках статей або тез доповідей, написаних одноосібно або сумісно із викладачами (<http://jmk.transportas.vgtu.lt/index.php/tran2017/tran2019/paper/viewFile/238/247>). На зустрічі з фокус-групою здобувачі підтвердили, що мають можливість презентувати результати власних досліджень на наукових конференціях молодих учених і студентів, брати участь у наукових дослідженнях кафедр, приймати участь у конкурсах студентських наукових робіт, студентських олімпіадах з навчальних дисциплін тощо. На запит ЕГ було надано дипломи та інші відзнаки, які підтверджують наукову активність здобувачів під час навчання (https://drive.google.com/drive/folders/147JGOIX_NO2nkAtGtIG84EDY9lwkhp3).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час виїзної експертизи було встановлено, що науково-педагогічні працівники оновлюють зміст ОПП, включаючи до неї нові досягнення своїх наукових досліджень. Оновлення змісту освітніх компонентів здійснюється щорічно до початку нового навчального року відповідно до п.4.7.5 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/LErnV9q>), про що повідомила доцент кафедри К.І. Кажан на зустрічі з академічним персоналом. Також, на цій зустрічі доцент кафедри К.В. Синило зазначила, що викладачі кафедри залучені до участі у міжнародних наукових проєктах і виконання бюджетних тематик (<https://drive.google.com/drive/folders/1UYcxDogGVUZ72FrSgZDjOMgTFJ-WE2s>), а здобуті наукові досягнення використовуються для наповнення змісту освітніх компонентів у вигляді посилань на статті та інші публікації в робочих програмах, методичних вказівках тощо (https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/52462/3/3_MP_CP.pdf). На кафедрі цивільної та промислової безпеки з жовтня 2020 р. реалізується проєкт Еразмус+ Jean Monnet «Європейська інтеграція екологічних стандартів для цивільної авіації в контексті сталого розвитку» (<https://mone.website>). В рамках зазначеного проєкту розроблено навчальний модуль який реалізує вибіркова дисципліна «Європейська інтеграція екологічних стандартів для цивільної авіації в контексті сталого розвитку» (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/44630>). Проте, у навчально-методичних матеріалах даної ОК відсутні будь-які посилання на даний проєкт і використані наукові здобутки. Також, викладачі оновлюють освітні компоненти на основі постійного самовдосконалення шляхом підвищення кваліфікації, проходження стажування в Україні і за кордоном (<https://drive.google.com/drive/folders/1Fb7V7DaVtIbN3rewn7Mo7kucmwj-PvzY>). Відповідно до аналізу робочих програм навчальних дисциплін встановлено, що оновлення більшості освітніх компонентів відбувалося у 2021 р. Разом з цим, в робочих навчальних програмах ряду навчальних дисциплін необхідно оновити рекомендовану літературу, при цьому в перелік посилань включати статті та інші публікації викладачів, в тому числі посилання на інші наукові досягнення, отримані в рамках участі у міжнародних грантових проєктах. Робоча програма ОК12 «Моніторинг охорони праці та теорія професійних ризиків» містить літературні джерела із загальних основ охорони праці, що не забезпечує реалізацію цієї ОК. Зміст ОК12 присвячено поетапному вивченню та реалізації методики оцінки професійних ризиків Міжнародної організації праці. Але рекомендована література для цієї компоненти не

містить посилань на дану методику. Під час зустрічі з академічним персоналом, доцент О.М. Гунченко, погодилась з цією невідповідністю та зазначила про необхідність удосконалення робочої програми даної ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Одним із стратегічних напрямів стратегії розвитку національного авіаційного університету є «...Інтернаціоналізація. Розвиток міжнародних зв'язків і стратегічного партнерства» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Strategija_NAU_2019.pdf). Згідно Стратегії розвитку до 2027 року Університет планує набути статус «дослідницького університету» (<https://cutt.ly/uERY15H>). НАУ підтримує стосунки з понад 100 університетами світу. В Університеті створені всі умови для академічної мобільності, зазначив на зустрічі із адміністративним персоналом заступник директора інституту міжнародного співробітництва та освіти Д.О. Бугайко. Також він повідомив, що НАУ займає значні позиції у світових рейтингах авіаційної освіти. Дуже важливим показником в контексті міжнародної діяльності є проведення знакових міжнародних заходів, таких як Конгрес цивільної авіації, який налічує учасників з понад 50 країн світу. Дуже потужним важелем міжнародної роботи є співпраця з Міжнародною організацією цивільної авіації ICAO, інструктором якої є Д.О. Бугайко. Питання інтернаціоналізації діяльності ЗВО регулюються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у національному авіаційному університеті (http://cnt.nau.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_18_07_19.pdf). В НАУ створено сектор академічної мобільності Інституту новітніх технологій та лідерства (<http://cnt.nau.edu.ua/pro-sektor-akademichnoyi-mobilnosti>), який функціонує як координаційна та консультативна структура, що займається питаннями академічної мобільності учасників освітнього процесу (http://cnt.nau.edu.ua/sites/default/files/zvit_sam_2019-min.pdf). Згідно угод про співробітництво в галузі освіти (<https://drive.google.com/drive/folders/1KHxby7H25lXDxAhiPGYKJTTNEPYcCnsW>) здобувачка вищої освіти Гоженко Дар'я проходила навчання у Жілінському університеті, м. Жіліна (Словацька Республіка) (https://drive.google.com/drive/folders/1t_kTwVfNruUyrmonsdu-BNfc_p89SNvK). За успішне впровадження європейських цінностей у освітній процес Національного авіаційного університету команду проекту «Європейська інтеграція екологічних стандартів для цивільної авіації в умовах сталого розвитку» (2020-2023 рр.) нагороджено пам'ятною дошкою від Виконавчого агентства з освіти, культури та аудіовізуальних засобів (при Європейській комісії) (https://drive.google.com/drive/folders/1h9exbDRU2d_IOgVsn32gTYRzJ9wqa2v7). Міжнародна співпраця за даною ОПП підтверджується участю НПП кафедри у міжнародних стажуваннях. Так, наприклад, гарант ОПП Б.Д. Халмуратов пройшов міжнародне стажування у м. Братислава (Словацька Республіка) за програмою «Система управління охороною праці та безпекою праці (ISO 45001)» у Центральноевропейському інституті освіти (<https://drive.google.com/drive/folders/1Fb7V7DaVtIbN3rewn7Mo7kucmwj-PvzY>) так само, як інші викладачі кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: 1. ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП. 2. В Національному авіаційному університеті створені всі умови для академічної мобільності учасників освітнього процесу. 3. Результати анкетування здобувачів вищої освіти з різних питань знаходяться у вільному доступі на сайті кафедри та на сайті факультету. 4. На ОПП передбачено використання інтерактивних методів навчання: індивідуальні завдання, тренінги, проблемні лекції та проблемні кейси, дискурси, круглі столи, ділові ігри. Позитивні практики: 1. Поєднання навчання і досліджень забезпечується завдяки залученню здобувачів до наукової роботи у наукових гуртках. 2. Проведення знакових міжнародних заходів, таких як Конгрес цивільної авіації, який налічує учасників з понад 50 країн світу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1. Надмірні вимоги до змісту та обсягу навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін (НМКД), що призводить до нераціонального використання людських, фінансових та інших ресурсів, які доцільно спрямовувати на індивідуальну роботу із здобувачами освіти, вирішення питань розвитку закладу вищої освіти, виконання наукових та освітніх проектів, міжнародну співпрацю тощо. Недоліки: 1. На сторінці кафедри відсутні робочі програми обов'язкових компонент ОК1 «Ділова іноземна мова» та ОК2 «Філософські проблеми наукового пізнання», так само як і НМКД цих компонент для спеціальності 263 Цивільна безпека у репозитарію Національного авіаційного університету. 2. У навчально-методичних матеріалах багатьох ОК, що викладаються на ОПП відсутні будь-які посилання на використані наукові здобутки. 3. В робочій програмі ОК «Моніторинг охорони праці та теорія професійних ризиків» відсутні посилання на методику оцінки професійних ризиків Міжнародної організації праці, яка забезпечує реалізацію цієї ОК, і навпаки, наявні посилання на літературні джерела із загальних основ охорони праці, що не забезпечують реалізацію цієї ОК. 4. ОК «Атестація та паспортизація робочих місць і ергономіка» не містить лабораторних робіт, бо процедура атестації робочих місць передбачає визначення факторів виробничого і трудового процесу із застосуванням приладів для вимірювання, що передбачено «Методичними рекомендаціями для проведення атестації робочих місць за умовами праці». Рекомендації щодо удосконалення: 1. ЕГ рекомендує переглянути вимоги щодо навчально-методичного забезпечення освітнього

процесу та доцільності наявності НМКД для подання інформації про дисципліни здобувачам освіти. 2. Забезпечити вільний доступ до робочих програм та інших навчально-методичних матеріалів для всіх ОК що реалізуються на ОПП, зокрема розмістити на сайті кафедри цивільної та промислової безпеки робочі програми обов'язкових компонент ОК1 «Ділова іноземна мова» та ОК2 «Філософські проблеми наукового пізнання», а інші необхідні навчально-методичні матеріали для цих дисциплін у репозитарії Національного авіаційного університету. 3. Оновити рекомендовану літературу у робочих програмах і силабусах дисциплін, з урахуванням змісту ОК та умов їх реалізації, а також включати до змісту літератури посилання не тільки на навчальну літературу (підручники, посібники, інші методичні матеріали), а також посилання на наукові статті та інші наукові здобутки. Це буде сприяти формуванню наукового і критичного мислення здобувачів. 4. Для ОК «Атестація та паспортизація робочих місць і ергономіка» передбачити лабораторні роботи із застосуванням приладів для вимірювання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Інформація щодо Критерію 4, викладена у відомостях СО коректна. Вона знайшла повне підтвердження під час онлайн-зустрічей. Оцінені вище форми та методи навчання і викладання за освітньою програмою, відповідне інформаційне забезпечення учасників освітнього процесу, створення ЗВО належних умов поєднання навчання і досліджень відповідають загалом акредитаційним вимогам. Експертна група констатує, що ОПП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» загалом відповідає Критерію 4. Визначені слабка сторона та недоліки суттєво не знижують рівень навчання і викладання за освітньою програмою, а надані експертною групою рекомендації спрямовані на покращення якості освітнього процесу в частині навчання і викладання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Аналіз відомостей СО, сайту НАУ та результати інтерв'ювання фокус-груп (адміністративний персонал, НПП, здобувачі вищої освіти, студентське самоврядування) дозволяє ЕГ констатувати наступне: 1. Основним документом, що регламентує форму контрольних заходів та критерії їх оцінювання є «Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» (<https://bit.ly/3t6m92I>). 2. Відповідно до цих документів, а також силабусів та робочих програм дисциплін, які вивчаються на відповідній ОП, можна констатувати, що до контрольних заходів відноситься вхідний, поточний, семестровий контроль та підсумкова атестація. Критерії оцінювання визначаються для освітньої програми загалом і для кожного її освітнього компонента окремо та фіксуються у відповідних нормативних документах Університету. У НАУ для оцінювання рівня знань здобувачів вищої освіти одночасно застосовуються три системи оцінювання: за національною (4-бальною) шкалою, 100-бальною, а також за шкалою ЄКТС. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти за ОП відповідає встановленим в НАУ нормативним вимогам. Під час навчання здобувачі виконують декілька видів робіт (розповідь теоретичного матеріалу, захист практичних робіт, домашні завдання, модульні контрольні роботи), які оцінюються відповідними балами (для кожного предмету, встановлена своя система, яка відображена в робочих програмах, розміщених на сайті кафедри (<https://batyrk.wixsite.com/mysite/oc-magistr>)). При цьому ЕГ встановила, що форма проведення семестрового контролю здобувачів вищої освіти найчастіше відбувається у вигляді письмового іспиту, який забезпечує об'єктивність та всебічність оцінювання знань і дійсно допомагає встановити, чи оволодів здобувач відповідними знаннями. Також, для деяких предметів передбачається семестровий залік – який виставляється у разі успішного виконання здобувачем всіх необхідних завдань протягом навчального періоду. Як зазначила доцент кафедри ЦПБ Гунченко Оксана, під час введення карантинних обмежень, дистанційне навчання відбувається за допомогою систем Google Meet (сама для проведення відповідних занять) та Google Classroom, де викладачі самостійно наповнюють зміст курсу, включаючи, силабуси, робочі програми, матеріали для занять тощо. На зустрічі у фокус-групі здобувачі вищої освіти підтвердили, що користуються системами Google Meet і Google Classroom, а зміст контрольних заходів, критеріїв оцінювання є повними, чіткими та зрозумілими. Перед кожним навчальним предметом науково-педагогічний працівник пояснює систему та критерії оцінювання і відповідає на питання здобувачів вищої освіти, зазначив студент другого курсу Юрій Соє. Також здобувачі вищої освіти позитивно оцінюють рівень дистанційного навчання в умовах карантину, що підтверджують результати анкетування (<https://cutt.ly/uEXQDCU>), які за запитом отримала ЕГ.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формою атестації здобувачів відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для другого (магістрського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України №1291 від 22.10.20 р.), є Єдиний державний кваліфікаційний іспит. При цьому, іншими нормативним актами МОН та КМУ не визначено, ані порядку, ані строків складання відповідного іспиту. Саме тому, ЗВО було розроблено комплексний кваліфікаційний іспит, спеціально для цієї ОП (<https://drive.google.com/drive/folders/1nKhQuSfzOV7Wd9jCBi1S-xpZX2s8-V8>), щоб виправити цю колізійну ситуацію, але інформація про нього на даний момент не міститься в ОП та навчальному плані.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Контрольні заходи та оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється згідно із «Положенням про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті» (<https://cutt.ly/LErnV9q>) та розробляється викладачами на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої навчальної програми дисципліни» (<https://bit.ly/3mTUxNc>). Розподіл балів за кожним конкретним контрольним заходом, кількість відведених годин наведено в силабусах та програмах навчальних дисциплін (<https://batoryk.wixsite.com/mysite/%D0%BE%D1%81-%D0%BC%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80>), розміщених на сторінці відповідної кафедри офіційного веб-сайту ЗВО. Об'єктивність екзаменаторів регламентується також Кодексом академічної доброчесності НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/kodeks-chesti-naukovo-pedagogichnogo-pratsivnika-i-studenta-nau/>), а також забезпечується встановленням рівних умов для усіх здобувачів вищої освіти, а саме: тривалості контрольного заходу, його змісту, кількості завдань, механізму підрахунку результатів, єдиними критеріями оцінювання. Однією з форм семестрового контролю є захист практики, на підтвердження якої за запитом ЕГ було надано характеристику та щоденники проходження навчальної практики здобувачів: Гоженко Д. та Кашул Р. (<https://drive.google.com/drive/folders/1NZE4BBnFob8h4gsngmoZPFUlisC3opJB>). Під час семестрового контролю, перед складанням екзамену, науково-педагогічні працівники, які викладали навчальні дисципліни проводять консультації, відповідно до затвердженого розкладу консультацій до екзаменів. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в НАУ регулюється як ЗУ «Про запобігання корупції» так і внутрішнім «Антикорупційною програмою НАУ» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/zapobigannya-koruptsi.html>). Оскарження результатів контрольних заходів відбувається у випадках конфліктної ситуації, тоді здобувач вищої освіти, який не погоджується з виставленою позитивною оцінкою, має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів екзамену, якщо іспит відбувається в усній формі, то як зазначила Кашпрук Дарія, у разі незгоди із оцінкою, НПП може задати додаткові питання з предмету. Також повторне проходження контрольних заходів передбачено для тих здобувачів, які отримали незадовільні оцінки або не з'явилися без поважних причин на контрольні заходи, але виконали обов'язкові види індивідуальних завдань (робіт) з навчальної дисципліни, і їм дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у терміни встановлені наказом ректора, як правило, протягом 1-2 тижнів після завершення екзаменаційної сесії.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Основними документами НАУ щодо політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності є: 1. «Кодекс честі науково-педагогічного працівника» та «Кодекс честі студента Національного авіаційного університету», що розміщені на стендах навчальних корпусів університету, а також на сайті (<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/kodeks-chesti-naukovo-pedagogichnogo-pratsivnika-i-studenta-nau/>). 2. «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в Національному авіаційному університеті», затверджене на засіданні Вченої ради. Положення введено в дію наказом ректора від 16.07.2018 № 359/од (<https://bit.ly/3Vztn2f>). 3. Порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат введений в дію наказом ректора від 13.12.2018 № 605/од (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/12/poriadok.pdf>). На даний ОП для перевірки робіт на наявність академічного плагіату використовується онлайн-сервіс Unicheck компанії ТОВ «Антиплагіат», а також антиплагіат-система, яка розроблена в НАУ та Plagiat.pl. Інформація та статистика перевірки робіт на академічну доброчесність, а також додаткова інформація міститься на відповідній сторінці сайту (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/akademichna-dobrochestnist/>). Відповідно до Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату та розділу 8 «Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат» – в ЗВО всі питання, щодо академічної недоброчесності розглядаються Радою з якості, склад якої затверджується ректором. На підтвердження цих фактів виступили гарант ОП Халмурадов Б.Д. та асистент кафедри ЦПБ Кічата Наталія, які зазначили що системи, особливо Unicheck дійсно застосовуються, наприклад при перевірці

кваліфікаційних робіт. В ЗВО популяризується академічна доброчесність, про що повідомили під час онлайн-зустрічей НПП, здобувачі вищої освіти, на підставі чого встановлено, що усі учасники освітнього процесу обізнані щодо процедур дотримання академічної доброчесності та фактично її дотримуються. В НАУ впроваджений «Кодекс честі науково-педагогічного працівника» та «Кодекс честі студента». Профілактичні заходи протидії академічному плагіату закріплені у п.5 «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в НАУ». Також викладачами і здобувачами було роз'яснено процедуру перевірки на плагіат наукових робіт. У ЗВО існує визначена процедура повідомлення про порушення академічної доброчесності, але вона не відповідає сучасному законодавству, а саме, відповідно до Постанови КМУ № 897 від 26.08.2021 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/897-2021-p>) у жодному внутрішньому нормативному акті, не згадується процедура скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, у разі виявлення академічної недоброчесності. Практики реалізації цієї процедури на даній ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: 1. В НАУ проводиться системна роз'яснювальна робота з питань контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності. 2. наявний договір з онлайн-сервісом Unicheck компанії ТОВ «Антиплагіат», який дозволяє якісно та професійно перевіряти роботи на плагіат. Позитивні практики: 1. В ЗВО створені органи контролю за дотриманням академічної доброчесності – Рада з якості. 2. В НАУ впроваджений «Кодекс честі науково-педагогічного працівника» та «Кодекс честі студента».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: Не виявлено. Недоліки: 1. У внутрішніх нормативних документах, щодо політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності, не згадується та не врегульована процедура скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, у разі виявлення академічної недоброчесності. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Оновити внутрішні нормативні акти, щодо політик, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності, у відповідності до сучасного законодавства, де передбачити процедуру скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, у разі виявлення академічної недоброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП має чітко прописані правила щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти, що опубліковані на офіційному сайті для відкритого доступу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Форма атестації (Єдиний державний кваліфікаційний іспит) відповідає вимогам стандарту вищої освіти. При цьому додатково розроблено кваліфікаційний іспит. Визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності, провадиться її популяризація та наявні інструменти протидії її порушенням. Вказані недоліки не є суттєвими, та можуть бути виправлені до наступного перегляду ОП і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зазначене в цілому свідчить про відповідність ОП критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час аналізу «Відомостей про сам оцінювання освітньої програми» (табл. 2), інформації, яка наведена на сайті НАУ, на сторінці кафедри цивільної та промислової безпеки (<https://cutt.ly/jEbge2P>) та інформації про науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/REbgZop>), яку було надано на запит ЕГ, експертна група встановила відповідність академічної та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників, які задіяні до реалізації даної ОП, вона забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Це підтверджується тим, що більшість освітніх компонентів викладають фахівці, які мають відповідну кваліфікацію, так ОК2

«Філософські проблеми наукового пізнання» реалізує Орденів С.С., який має науковий ступінь кандидата наук з соціальної філософії та філософської історії; ОК1 «Ділова іноземна мова» Шостак О.Г. має диплом спеціаліста з російської мови і літератури та іноземна мова; ОК3 «Методологія прикладних досліджень», Глива В.А., є д.т.н. за спеціальністю «Цивільна безпека» (Охорона праці); ОК5 «Об'єкти транспортної інфраструктури», ОК13 «Управління у кризових ситуаціях», ОК7 «Моніторинг надзвичайних ситуацій та теорія ризиків», Халмурадов Б.Д., має диплом магістра з цивільної безпеки; ОК10 «Техніко-економічний аналіз заходів професійної діяльності», ОК12 «Моніторинг охорони праці та теорія професійних ризиків», ОК9 «Атестація та паспортизація робочих місць і ергономіка», Гунченко О.М., к.т.н. за спеціальністю «Цивільна безпека» (Охорона праці). Крім цього науко-педагогічні працівники мають наукові публікації відповідно до ОК, яку вони реалізують, так відповідно до ОК11 «Державне управління охороною праці та техногенною безпекою», Гунченко О.М. має публікацію «Integrated management systems as a basis for sustainable development», яка представлена в наукометричній базі Scopus, фахову статтю «Управління ризиками у системі управління охороною праці»; ОК15 «Техногенна безпека аеропортів в цивільній авіації», Синило К.В., має відповідні публікації «Measurement of aircraft engine emissions inside the airport area», «Improvement of Airport Local Air Quality Modeling», «Improvements on Aircraft Engine Emission and Emission Inventory Assessment Inside the Airport Area» та ін. На запит ЕГ були надані сертифікати про проходження підвищення кваліфікації НПП таких, як Кажан К.І. (НАУ про курси з англійської мови; ДНВП «Дельта»; ДЗВО «Університет менеджменту освіти», Центральний інститут післядипломної освіти), Халмурадом Б.Д. (Central European Education Institute, Bratislava, Slovak Republic), Гунченко О.М. ДП «Головний навчально-методичний центр Держпраці», Коваленко В.В. (ТОВ НТЦ «Екостар») (<https://cutt.ly/NEbXm2L>). Так під час онлайн-зустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти Левицькою А.В. та Соєю Ю.В. спостерігалась їх задоволення рівнем академічної та професійної кваліфікації НПП та забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору НПП регламентується «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Національному авіаційному університеті» (<https://cutt.ly/qEbAc59>), «Положенням про конкурсну комісію НАУ» (<https://cutt.ly/qEbAIRq>), «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у НАУ» (<https://cutt.ly/nEbGK7t>) та «Положенням про конкурс на посаду керівника структурного підрозділу (працівника) НАУ» (<https://cutt.ly/nEbGK7t>). Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників оснований на підставі Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Наказу МОН України від 05 жовтня 2015 року № 1005 «Про затвердження Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, Статуту Національного авіаційного університету, Положення про Вчену раду НАУ, посадових інструкцій науково-педагогічних працівників НАУ. Відповідно до п. 2.2 Положення «Конкурсний відбір проводиться на засадах: відкритості, гласності, законності, добросовісності, рівності прав, колегіальності, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості прийняття рішень, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад НПП». Також відповідно до п. 2.5 Положення «Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному веб-сайті НАУ» у вкладці Конкурс на заміщення вакантних посад (<https://cutt.ly/zEbZnjK>). Участь у конкурсі мають право брати особи, які мають повну вищу освіту і за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам, установленим до НПП, про що зазначили у фокус-групах перший проректор Хращевський Р.В. та начальник відділу кадрів Любченко І.Г. Для організації конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників НАУ утворюється Конкурсна комісія. Також конкурсна комісія розглядає дотримання претендентом засад академічної добросовісності відповідно до Положення про академічну добросовісність (<https://cutt.ly/REbXCUH>). Крім цього відповідно до п. 5.2 Положення, кандидати на посади НПП повинні мати відповідний науковий ступінь, вчене звання за відповідним профілем кафедри, навчально-методичні праці, наукові праці, опубліковані у фахових наукових виданнях України і періодичних наукових виданнях інших держав та інших Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти. Загалом процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Для того щоб покращити якість вищої освіти НАУ залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу та укладає з ними угоди про співпрацю з Всеукраїнською громадською організацією «Українська Федерація Індустрії Безпеки», Державною установою «Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці» (<https://cutt.ly/QEb8wOu>), які були надані на запит ЕГ. ЕГ відмічається позитивний досвід залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, так на запит ЕГ група отримала інформацію щодо забезпечення навчального процесу кафедри цивільної та промислової безпеки, так за рахунок роботодавців було придбано мультимедійний проектор та робот-тренажер «Тарас – Т6» для відпрацювання навичок серцево-легеневої реанімації (<https://cutt.ly/xEbZECe>). ЗВО залучав до обговорення проекту даної ОП роботодавців, заступника начальника служби аварійно-рятувального та протипожежного забезпечення польотів – начальника пожежної охорони ДП МА «Бориспіль» Грицаєв О.В. та директора консалтингового центру РАСІО Охорона праці та промислова безпека Ратія О.О. про що свідчать Протоколи засідання кафедри цивільної та промислової безпеки

№13 від 15.12.2020 р. та №12 від 02 грудня 2020 року, які ЕГ група отримала на запит (<https://cutt.ly/vEb7ifr>) та підтверджено під час он-лайн зустрічі Ратійом О.О. Також під час зустрічі з ЕГ, роботодавці були зацікавлені у здобувачах вищої освіти, а саме в їхньому проходженні виробничої практики на їх підприємствах. Вони приймають участь у рецензуванні ОП та її періодичному перегляді; проведенні візит-лекцій, тренінгів, ворк-шопів; підвищенні кваліфікації викладачів, запрошують НПП приймати участь в їх заходах, засіданнях та з'їздах роботодавців; отримують від НПП наукове консультування в рамках угод про співробітництво. В ЗВО функціонує Рада роботодавців, діяльність якої регламентована «Положенням про раду роботодавців НАУ» (<https://cutt.ly/nEmrovp>), яка приймає участь у розробці змісту, інформаційно-методичного і матеріально-технічного забезпечення освітніх програм та навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти; сприяє організації проходження практик здобувачами вищої освіти та залучення їх до реальної виробничої і дослідницької діяльності на відповідних підприємствах, в організаціях та установах; приймає участь в екзаменаційних комісіях з проведення атестації здобувачів вищої освіти; сприяє розвитку інфраструктури партнерства щодо створення філій кафедр, навчальних та наукових лабораторій тощо; сприяє працевлаштуванню здобувачів вищої освіти та випускників університету; сприяє організації підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних, наукових та інших працівників НАУ.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На підставі угод про співробітництво (<https://cutt.ly/3Eb6Nnd>; <https://cutt.ly/MEb65Ei>) заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, так 19 березня 2021 року на кафедрі «Цивільна та промислова безпека» Олександр Ратій, директор центру RACIO, зустрівся зі здобувачами вищої освіти спеціальності 263 «Цивільна безпека». Під час зустрічі були обговорені проблемні питання охорони праці, та можливість працевлаштування випускників. А також відбулася візит-лекція представника Державної служби надзвичайних ситуацій, полковника О. Багрія на тему «Основні завдання та структура ДСНС» (<https://cutt.ly/EEb6KzT>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток НПП здійснюється відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників НАУ» (<https://cutt.ly/tEnqMAz>). Підвищення кваліфікації може здійснюватись за різними видами (навчання за освітньою програмою, стажування, участь у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо) та в різних формах (інституційна, дуальна, на робочому місці (на виробництві) тощо). Вид, форму та місце проходження підвищення кваліфікації (стажування) обирає НПП. Фінансування витрат, пов'язаних з підвищенням кваліфікації (стажуванням) НПП, здійснюється за рахунок коштів бюджету НАУ, інших джерел, не заборонених законодавством України, а також за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, але під час онлайн-зустрічі з начальником планово-фінансового відділу Слободян Н.Ів. було встановлено відсутність фінансування з бюджету НАУ на підвищення кваліфікації НПП. ЗВО має налагоджену співпрацю з Університетом менеджменту освіти НАПН України. В ЗВО при Інституті лідерства та новітніх технологій діє Центр організаційного розвитку та лідерства (<https://cutt.ly/JEnenhy>), який організовує та проводить заходи з неформальної освіти для НПП, серед яких школа викладацької майстерності, ораторського мистецтва, інтерактивні заняття з розвитку «soft skills», які мають спрямовання на налагодженість організувати спільну діяльність та групову роботу, проведення зустрічей з експертами вищої освіти, курси англійської мови професійного спрямування для НПП. Крім цього в Навчально-науковому інституті неперервної освіти НАУ (<https://cutt.ly/AEnreSP>) НПП мають можливість підвищити кваліфікацію за пропонуваними тематикою тренінгових програм. Що підтверджується отриманими на запит ЕГ сертифікатами про проходження підвищення кваліфікації НПП (<https://cutt.ly/kEnrEO4>). Також під час онлайн-зустрічі з НПП доцентом кафедри цивільної та промислової безпеки Кажан К.І. було підтверджено те, що вона проходила курси в Інституті новітніх технологій та лідерства та склала іспит з англійської мови за професійним спрямуванням.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

НАУ стимулює розвиток викладацької майстерності застосовуючи матеріальні та моральні заохочення, а також формує необхідні умови праці для професійного кар'єрного зростання науково-педагогічних працівників та підвищує їх статус. З метою мотивації підвищення результатів індивідуальної та колективної діяльності, підвищення їх професійного рівня Статутом НАУ (<https://cutt.ly/REntVu1>), Колективним договором НАУ (<https://cutt.ly/XEnt43t>), а саме його додатком № 2 «Положенням про преміювання працівників НАУ» передбачено матеріальне стимулювання НПП. НПП неодноразово отримували премії за професійні здобутки, що підтверджується відповідними довідками (<https://cutt.ly/uEnRyzX>), які запросила ЕГ. Також в ЗВО проходить конкурс щодо впровадження інноваційних інформаційних комплексів, який регламентується відповідним положенням (<https://cutt.ly/7EnuuB2>). Крім цього в НАУ існує система морального заохочення професійної майстерності НПП, так колектив кафедри цивільної та промислової безпеки отримав Подяку за сумлінне та плідну багаторічну працю, високий професіоналізм, підтримку наукової та творчої роботи здобувачів вищої освіти, яку

запросила ЕГ (<https://cutt.ly/jEnie8F>). Також НПП на безоплатній основі в Центрі організаційного розвитку та лідерства НАУ (<https://cutt.ly/oEnibDj>) можуть прийняти участь у майстер-класах з метою конструювання та поширення сучасних педагогічних та тренерських практик. НПП кафедри цивільної та промислової безпеки долучають до функціонування стартап-школи НАУ. Також в НАУ відбувається преміювання співробітників за публікації надруковані у виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus і WoS, що підтвердив під час зустрічей у фокус-групах, начальник навчально-методичного відділу Голубничий Олексій Георгійович та доцент кафедри філософії Орденів Сергій Сергійович, які пояснили процедуру отримання грошової винагороди і визначили суму винагороди 5000 грн.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: не виявлено. Позитивні практики: 1. В ЗВО діє Центр організаційного розвитку та лідерства при Інституті лідерства та новітніх технологій, який організовує та проводить заходи неформальної освіти для НПП, серед яких школа ораторського мистецтва, викладацької майстерності, інтерактивні заняття з розвитку «soft skills». 2. Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, матеріального забезпечення навчального процесу кафедри цивільної та промислової безпеки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: 1. Існує необхідність посилення на постійній основі залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, оскільки НПП, які задіяні до реалізації ОП не мають практичного досвіду роботи на підприємствах за напрямком спеціальності 263 «Цивільна безпека». Недоліки: 1. Фінансування витрат, пов'язаних з підвищенням кваліфікації (стажуванням) НПП, не здійснюється за рахунок коштів бюджету НАУ. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Посилити на постійній основі залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. 2. Забезпечити проходження НПП підвищення кваліфікації у формі професійного стажування на підприємствах. 3. Передбачити фінансування витрат, пов'язаних з підвищенням кваліфікації (стажуванням) НПП, за рахунок коштів бюджету НАУ.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЗВО має висококваліфікованих НПП, які мають відповідну академічну та/або професійну кваліфікацію, яка забезпечує досягнення визначених відповідною ОП цілей та програмних результатів навчання, тобто вони відповідають Критерію 6. Процедури конкурсного добору НПП є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. ЗВО недостатньо залучає роботодавців до організації і реалізації освітнього процесу, аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та у співпраці з ін. установами та стимулює розвиток викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічного забезпечення ЕГ переконалась, що воно є сучасним, достатнім для досягнення визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання. Демонстрація аудиторного фонду кафедри, ревербераційно-акустичної лабораторії та лабораторії моделювання кризових ситуацій з використанням програмного забезпечення, розробленого Інститутом державного управління у сфері цивільного захисту (ІДУЦЗ) (<https://drive.google.com/drive/folders/1UYcxD-ogGVUZ72FrSgZDjOMgTFJ-WE2s>), обладнання та оснащення для відпрацювання долікарської допомоги (<https://docs.google.com/document/d/1ajOKcvmDc3ls2lEd1EURSdsWs5FnLC9Q/edit>), стендів для дослідження та інформаційних стендів, аудиторій з мультимедійним забезпеченням (інтерактивні дошки, проектори) та необхідні відеоматеріали (<https://drive.google.com/drive/folders/1R83C9jpGGbsQUsvWgGoByp-VCC2Wn4X8>), засвідчує, що

матеріально-технічна база кафедри знаходиться на високому рівні та системно оновлюється. Справляє враження навчальний авіаційний ангар, оснащений реальними літаками, переобладнаними для проведення навчальних занять, який на сьогодні є найбільшим на теренах України. У ЗВО наявне ліцензійне програмне забезпечення (<https://drive.google.com/drive/folders/1UYcxD-ogGVUZ72FrSgZDjOMgTFJ-WE2s>). Зі слів директора науково-технічної бібліотеки В.Ю. Вахнован, бібліотека забезпечує безкоштовну інформаційну базу для освітнього процесу, використовуючи фонди профільних періодичних видань за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», навчальної, методичної та наукової літератури, доступ до баз даних Scopus та Web of Science як на паперових, так і на електронних носіях (<http://www.lib.nau.edu.ua/main/>). Фінансове забезпечення ОПП формується за рахунок бюджетного фінансування та власних надходжень ЗВО і воно є достатнім. На зустрічі з адміністрацією ЗВО перший проректор НАУ Хращевський Р.В. повідомив, що окрім стандартних джерел фінансування на базі НАУ відкрито науковий парк, в рамках якого реалізуються проекти з різних напрямків діяльності, в тому числі і в галузі техногенної і промислової безпеки в транспортній галузі, які дають можливість заробляти додаткові кошти за рахунок реалізації наукових здобутків. Застосування матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу підтверджено на відповідних зустрічах із академічним персоналом та здобувачами вищої освіти, що також підтверджують результати анкетування (<https://batyrk.wixsite.com/mysite/результати>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

На зустрічах у фокус групах із здобувачами вищої освіти та академічним персоналом, ЕГ з'ясувала, що доступ до мережі Інтернет, а також до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОПП є безоплатним. Результати анкетування здобувачів щодо навчально-методичного забезпечення, застосування технічних засобів навчання, інформаційне забезпечення та за іншими показниками свідчать, що вони в цілому задоволені інфраструктурою та інформаційними ресурсами ЗВО (<https://batyrk.wixsite.com/mysite/результати>). Здобувачі вищої освіти мають можливість отримати інформацію із різних інформаційних джерел: електронних ресурсів закладу, у тому числі бібліотеки (<http://www.lib.nau.edu.ua/main/>), веб-сайту (<https://nau.edu.ua/ua/>), репозитарію Національного авіаційного університету (<https://er.nau.edu.ua>), платформи G Suite, YouTube каналу НАУ (<https://www.youtube.com/channel/UCCPamxBG3V8dkjoYqVEN61g>) тощо. Необхідну для здобувачів інформацію щодо підключення до системи дистанційного навчання та роботи з Google Classroom можна отримати на сайті інформаційно-обчислювального центру (<https://ioc.nau.edu.ua/post/14>). Проте, консультації щодо користування цією системою можна отримати за телефонами, що не досить зручно. ЕГ рекомендує передбачити найбільш зручну форму подачі інформації, наприклад інструкція для здобувачів, можливо відео інструкція, з покроковою деталізацією щодо підключення і користування системою.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище НАУ дозволяє задовольнити потреби і інтереси здобувачів даної ОПП та є безпечним для їх життя та здоров'я. Про безпечність освітнього середовища для учасників освітнього процесу опікується відділ охорони праці (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/departments/viddil-ohoroni-pratsi.html>) та відділ цивільного захисту, пожежної та екологічної безпеки Університету (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/departments/sluzhba-pozhezhnoi-bezpeki.html>). Під час огляду матеріально-технічної бази гарант продемонстрував наявні вогнегасники, журнали інструктажів та інші засоби безпеки у навчальних приміщеннях та у місцях загального користування. Соціально-побутова інфраструктура Університету включає центр харчування (кафе, їдальня, буфети) (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/departments/xarchuvannya.html>), центр культури і мистецтва, навчально-спортивний оздоровчий центр (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/departments/sport-complex.html>), авіаційний медичний центр (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/departments/medichnij-czentr.html>), студентське містечко (<http://studcity.nau.edu.ua>). Важливий вклад у можливості професійного розвитку здобувачів вносить Інститут інноваційних технологій та лідерства (<http://cnt.nau.edu.ua/>), у якому функціонує стартап-школа (<https://bit.ly/3DUIJlk>) та школа лідерства та громадянської свідомості (<https://bit.ly/3uYex3X>), проводяться воркшопи англійської мови (<https://bit.ly/3zT9l2o>) та заходи NAU HUB (<https://bit.ly/3kV5F4a>). Студентське самоврядування приймає безпосередню участь в діяльності, яка направлена на задоволення потреб здобувачів, про що підтвердив здобувач вищої освіти другого року навчання Ю. Соє, а також в.о. голови студентської ради факультету В. Кіченко.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Підсумовуючи результати зустрічей ЕГ зі здобувачами, з'ясовано, що вони вважають комунікацію з викладачами ефективною, а також мають можливість індивідуальної взаємодії з НПП й куратором (через засоби як очної, так і дистанційної комунікації), що забезпечує якісну освітньо-інформаційну та консультативну підтримку. На зустрічі із

здобувачами О. Чуб на власному прикладі продемонстрував, що отримувач освітню підтримку від завідувача кафедри цивільної та промислової безпеки і куратора групи з питань ліквідації заборгованості. Різного виду підтримку здобувачам забезпечує студентське самоврядування, представники якого відкриті до запитів і допомоги у вирішенні проблем здобувачів вищої освіти. Студентська рада представляє інтереси всіх студентів Університету, бере участь у вирішенні питань навчання й побуту студентів, забезпечує інформування студентів з питань, що стосуються їхніх прав, обов'язків та інтересів, забезпечуючи інформаційну, соціальну та організаційну підтримку. На зустрічі із представниками студентського самоврядування в.о. голови студентської ради факультету В. Кіченко повідомив про підтримку здобувачів, які звертаються з питань покращення як умов проживання у гуртожитках так і в навчальному процесі. На зустрічі із здобувачами Ю. Сою підтвердив, що за останні роки в НАУ зросла підтримка з боку представників студентського самоврядування як у навчальному процесі, так і з особистих питань. Також, Ю. Сою навів приклади організаційної підтримки, коли швидко отримав необхідну довідку в деканаті. В НАУ, на «океанії» студентства, добре розвинена інформаційна підтримка на платформі НАУ HUB, де організуються воркшопи, хакатони та інші комунікаційні заходи з різних питань за участю студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, науковців, підприємців та роботодавців, що є позитивною практикою в Університеті.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На зустрічі із представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що за даною ОПП не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Проте слід зазначити, що ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту таким особам. В НАУ діє «Положення про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у НАУ» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/NAU_doc_nac_2019/Inkluzivna_osvita/inkluz_nakaz.pdf). На зустрічі із допоміжними структурними підрозділами, Проректор з гуманітарної політики та інновацій С.Ю. Тімкіна повідомила, що для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення корпуси обладнані пандусами, а заняття плануються на першому поверсі. Якщо це людина з іншими вадами у здоров'ї, то куратори проводять роз'яснення на зустрічах із здобувачами вищої освіти на корпоративній годині щодо необхідної взаємоповаги до людини з особливими потребами. Скарг з боку таких студентів не було, зазначила С.Ю. Тімкіна. Всіх здобувачів вищої освіти з особливими потребами поселяють у гуртожиток поза чергою, повідомив М. Старушик на зустрічі із представниками студентського самоврядування. Для сімейних пар передбачено кімнати сімейного типу, які знаходяться на першому поверсі у гуртожитках. Якщо студенти із маленькими дітьми не мають можливості піти у відпустку по догляду за дитиною, то їм надається можливість навчатися за індивідуальним графіком. Позитивно оцінюючи виконання цього підкритерію, експертна група рекомендує створити в Університеті «Кімнату матері та дитини» для підтримки здобувачів та викладачів із дітьми.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У НАУ існує чітка і зрозуміла політика, а також процедура вирішення конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних із сексуальним домаганням, дискримінацією та корупцією), яка є доступна для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації ОПП. Процедура вирішення конфліктних ситуацій регламентується «Положенням про булінг, мобінг, кібербулінг, харасмент» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Projekti/2019/Buling_mobing_2019.pdf). В НАУ діє Антикорупційна програма Національного авіаційного університету (<https://nau.edu.ua/menu/universitet/zapobigannya-koruptsii.html>). Контроль та координацію діяльності підрозділів інституту щодо недопущення корупційних проявів здійснює Відділ з питань запобігання та виявлення корупції (<https://nau.edu.ua/menu/universitet/departments/viddil-vnutrishnogo-kontrolyu-zapobigannya-ta-viyavlennya-koruptsii.html>). Під час проведення зустрічей зі здобувачами та представниками студентського самоврядування експертною групою не було виявлено фактів конфліктних ситуацій чи дискримінації. На зустрічі із представниками студентського самоврядування в.о. голови студентської ради факультету В. Кіченко повідомив, що студентська рада приймає безпосередню участь у вирішенні конфліктних ситуацій. Як приклад, В. Кіченко згадав випадки на інших ОПП, коли представники студентського самоврядування вирішили конфліктну ситуацію між студентом і викладачем, який принципово не хотів ставити оцінку, тому що студент з певних причин не сподобався як людина. Питання було вирішено на користь студента, зазначив В. Кіченко.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: 1. Освітнє середовище та матеріально-технічна база ЗВО, що використовується під час реалізації ОПП, є сучасними та повністю задовольняють потреби та інтереси здобувачів вищої освіти. 2. Доступ до мережі Інтернет, а також до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або

наукової діяльності в межах ОПП є безоплатним. 3. В НАУ функціонує ревербераційно-акустична лабораторія для проведення досліджень за вітчизняними і міжнародними програмами, лабораторія моделювання кризових ситуацій з використанням програмного забезпечення для моделювання ризиків та навчальний авіаційний ангар, оснащений реальними літаками, переобладнаними для проведення навчальних занять. 4. Створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Позитивні практики: 1. Добре розвинена інформаційна підтримка на платформі NAU HUB, де організуються воркшопи, хакатони та інші комунікаційні заходи з різних питань за участю студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, науковців, підприємців та роботодавців. 2. Потужна підтримка здобувачів вищої освіти з боку представників студентського самоврядування як у навчальному процесі, так і з особистих питань. 3. НАУ надає викладачам та здобувачам вищої освіти доступ до електронних наукових баз Scopus та Web of Science.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: Не виявлено. Недоліки: 1. Консультації щодо користування системою Google Classroom для дистанційного навчання можна отримати за телефонами, що не досить зручно. Рекомендації щодо удосконалення: 1. ЕГ рекомендує передбачити найбільш зручну форму подачі інформації, наприклад інструкція для здобувачів, можливо відео інструкція, з покроковою деталізацією щодо підключення і користування системою Google Classroom. 2. ЕГ рекомендує створити в Національному авіаційному університеті «Кімнату матері та дитини» для підтримки здобувачів та викладачів із дітьми, а також для відповідності європейським стандартам.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на наведені сильні сторони та наявні позитивні практики, а також відсутність слабких сторін, ЕГ дійшла висновку оцінити критерій 7 на рівень В, оскільки ЗВО має усі необхідні фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП, що гарантує досягнення визначених ОП цілей та ПРН. У ЗВО надається освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, розроблені механізми та процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО має власну систему менеджменту якості (<https://cutt.ly/SEnl7mb>), для реалізації якої функціонує Рада з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Національного авіаційного університету (<https://cutt.ly/3EnzcIH>), яка відповідно до «Положення про Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАУ» (<https://cutt.ly/SEnzWR2>) координує діяльність його підрозділів, спрямовану на забезпечення ефективного функціонування та удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, розробляє пропозиції та рекомендації щодо стратегії, політики, процедур у сфері забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, вирішує принципи питання створення, впровадження, функціонування та вдосконалення Системи якості НАУ. Під час аналізу інформації в розділі «Забезпечення якості» офіційного сайту ЗВО та аналіз нормативних документів НАУ (<https://cutt.ly/GEenzMtw>) було встановлено, що в ЗВО були визначені процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Проект ОП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» був оприлюднений на офіційному сайті НАУ (<https://cutt.ly/mEnxT7k>), має електронну адресу для надання пропозицій та кінцевий термін подачі пропозицій до проекту ОП, що підтверджує існування процедури обговорення та отримання зауважень і рекомендацій, але пропозиції стейкхолдерів не були опубліковані, вказує на те, що ЗВО не повній мірі реалізує процедуру громадського обговорення проекту ОП. Результати опитування гаранта ОП Халмурадова Б.Д., здобувачів Левицьку А.В. та Сою Ю.В., НПП Гунченко О.М., роботодавця Ратія О., представника студентського самоврядування Кітченко В. свідчать про те, що вони надавали свої пропозиції щодо удосконалення ОП, які враховуються, після обговорення в установленому порядку до нормативних документів НАУ, Протоколи засідання кафедри цивільної та промислової безпеки №13 від 15.12.2020 р. та №12 від 02 грудня 2020 року, які ЕГ група отримала на запит (<https://cutt.ly/vEb7ifr>), а фінальна редакція освітньої програми після громадського обговорення була погоджена Радою з якості університету, Студентською радою Факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій (протокол № 1 від 19.01.2021 р.), Кафедрою цивільної та промислової безпеки (протокол №1 від 15.01.2021 р.), Вченою радою Факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій (протокол № 1 від 19.01.2021 р.), затверджена вченою радою університету (протокол № 3 від 17.02.2021 р.) та введена в дію наказом №114/д від. 20.02.2021 р. Таким чином, аналіз ОП та нормативних документів НАУ показав, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу

та періодичного перегляду освітньої програми, які було встановлено в ЗВО, є зрозумілими та містять основні відомості в обсязі, який дозволяє їх впровадити, та вони майже дотримані під час розроблення, затвердження та реалізації освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічей у фокус-групах з представниками студентського самоврядування, здобувачами вищої освіти, академічними та адміністративними працівниками НАУ було встановлено, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості вищої освіти. Це підтверджується тим, що під час зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти розповіли про те, що НАУ проводило опитування, щодо якості реалізації ОПП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» спеціальності 263 «Цивільна безпека» очима студентів (<https://cutt.ly/0Enn4qX>), які були надані на запит ЕГ, показали, що пропозиції здобувачів вищої освіти щодо вдосконалення ОП були враховані (100 %), здобувачі подавали пропозиції щодо вдосконалення ОП (75 %) та потреба в зміні ОПП (50 %). Неодноразово здобувачі вищої освіти були запрошені на засідання кафедри цивільної та промислової безпеки, так староста групи Товкач В. є членом робочої групи з розробки даної ОП, вносила пропозицію щодо додавання економічної складової техногенної безпеки (<https://cutt.ly/cEnQifN>), крім цього вносила пропозиції щодо ресурсного забезпечення реалізації ОП, особливу увагу звертала на комп'ютеризацію класів та необхідний доступ до мережі Інтернет, належне забезпечення бібліотеки підручниками та посібниками (<https://cutt.ly/FEnQWwr>). Здобувачі вищої освіти долучають до обговорення ОП безпосередньо, так і через органи студентського самоврядування, діяльність яких унормовано «Положенням про студентське самоврядування НАУ» (<https://cutt.ly/5EnQXoF>). Це надає їм право брати участь в управлінні НАУ у порядку, встановленому Законом України «Про вищу освіту» та статутом НАУ, брати участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, брати участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти, вносити пропозиції щодо змісту освітніх програм і навчальних планів, організації освітнього процесу та ін. Під час онлайн-зустрічі з представниками студентського самоврядування Товкач В. та Трушик І. було підтверджено, що вони активно приймають участь у всебічних процесах НАУ, займають активну позицію в житті НАУ та Факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій: приймають активну участь у процедурі обговорення проєктів ОП, вирішенні проблем здобувачів вищої освіти та організації і проведенні заходів на університетському та факультетському рівні. Також в.о. голови студентської ради Факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій Товкач В. розповів про безпосередню участь здобувачами вищої освіти в процедурі обговорення та затвердження ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці безпосередньо залучалися до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості вищої освіти як партнери, що підтверджується тим, що до складу робочої групи зі створення даної ОП були залучені зовнішні стейкхолдери директор консалтингового центру RACIO Охорона праці та промислова безпека Ратій Олександр Олександрович та заступник начальника служби аварійно-рятувальної та протипожежної охорони ДП МА «Бориспіль» Грицай О.В., які були запрошені на засідання кафедри цивільної та промислової безпеки і надавали свої пропозиції стосовно проєкту ОП, так Ратій О.О. звернув особливу увагу на важливості спеціальності 263 «Цивільна безпека», вніс пропозиції та рекомендації до переліку компонентів ОПП та до розділу 4 «Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання», а також Грицай О.В. запропонував на базі ПРН 7 розробити дисципліну «Техногенна безпека аеропортів цивільної авіації» для здобувачів вищої освіти. Так під час онлайн-зустрічі з роботодавцями Ратій О.О. звернув увагу на актуальність освітньої програми для транспортної галузі, обґрунтував кадрову потребу у фахівцях за даною ОП, поділився досвідом участі обговорення проєкту ОП та рецензування самої ОП, що свідчить про залученість роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. В ЗВО функціонує Рада роботодавців, діяльність якої регламентована «Положенням про раду роботодавців НАУ» (<https://cutt.ly/nEmgvrp>), яка приймає участь в оцінці якості освітніх програм та навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти та надання пропозицій щодо їх удосконалення та ін.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Акредитація є первинною та випускників за даною ОП, ще не було.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Певні недоліки в освітній програмі, які були виявлені під час оцінювання за другим критерієм, свідчить про відсутність вчасного реагування на них. До недоліків можливо віднести: робочі програми навчальних дисциплін, обов'язкових освітніх компонентів не відповідають СЛС, матриці відповідності програмних компетентностей компонентам та матриці забезпечення ПРН ОП; наявний розподіл аудиторних занять та самостійної підготовки порушує вимоги НАУ; СЛС ОП містить міждисциплінарні зв'язки освітніх компонентів, які вивчаються в одному семестрі; атестація здобувачів вищої освіти згідно ОП передбачена в формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту, який за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», на магістерському рівні не буде проходити; робочі програми освітніх компонентів ОК15, ОК1, ОК13 та ін. містять передумови, освітні компоненти, які раніше не вивчалися за даною освітньою програмою. ЗВО також не відреагував на зміну державної нормативної бази та не змінив форму атестації здобувачів вищої освіти ЄДКІ на ін. форму атестації.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація за ОП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» є первинною. Гарантом ОП в відомостях самооцінювання вказано, що «ОП проходить первинну акредитацію і тому результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відсутні» та нічого не вказано про врахування зауважень і пропозицій з акредитацій інших ОП під час створення даної ОП, хоча заклад вищої освіти у минулому році за результатами акредитаційної експертизи було відмовлено в акредитації освітньої програми «Управління у сфері цивільного захисту», яка теж відноситься до спеціальності 263 «Цивільна безпека». Тому ЕГ запросила інформаційну довідку щодо узагальнення заходів, вжитих з боку внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти університету, для врахування недоліків та пропозицій, отриманих під час процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (акредитації освітніх програм, зовнішнього аудиту Bureau Veritas Certification) (<https://cutt.ly/ZEmuCbF>), яка свідчить про те, що ЗВО врегулював процеси перегляду освітніх програм, навчальних планів на їх основі, проєктування навчального навантаження та розкладу на новий навчальний рік, забезпечив належний методичний супровід цих процесів; удосконалив процеси розроблення і оформлення робочих програм навчальних дисциплін та силабусів; розробив «Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в НАУ» (<https://cutt.ly/aEmimZT>); ввів в дію «Автоматизовану систему формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/LEmiI6D>); розробив «Методичні рекомендації з розробки навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти в НАУ» (<https://cutt.ly/IEmiJar>); розробив документований процедуру «Порядок проведення внутрішніх аудитів якості освітньої діяльності НАУ» (<https://cutt.ly/rEmioR4>); розробив «Положення про комісію з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету (інституту) НАУ» (<https://cutt.ly/FEmowr1>); активізував залучення діяльності Науково-методичної ради НАУ до процесів відкриття, перегляду, призупинення та закриття (з урахуванням результатів моніторингу якості освітньої діяльності) освітніх програм та навчальних планів на їх основі; розробив «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в НАУ» (<https://cutt.ly/2EmobW1>). Також, під час онлайн-зустрічей з гарантом ОП Халмурадовим Батиром Данатаровичем та начальником навчально-методичного відділу Голубничий Олексій Георгійович ЕГ отримала деякі пояснення стосовно урахування недоліків та пропозицій сформульованих під час акредитацій інших ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Для залучення академічної спільноти до процедури внутрішнього забезпечення якості ОП ЗВО протягом навчального року та кожного семестру проводить анкетування здобувачів вищої освіти, яке розміщене на сайті кафедри цивільної та промислової безпеки (<https://cutt.ly/PEmdn8i>), серед них ЗВО проводить анкетування стосовно якості реалізації освітньо-професійної програми «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» (<https://cutt.ly/dEmd1NY>), проблеми забезпечення якості освіти в НАУ (<https://cutt.ly/6EmdKmZ>), організації дистанційної освітнього процесу в НАУ під час пандемії COVID-19 (<https://cutt.ly/VEmfqLF>). Під час засідань кафедр та Вчених рад факультетів НАУ розглядаються питання стосовно якості та процедури її забезпечення (<https://cutt.ly/QEmfc5N>). ЗВО проводить роботи щодо ознайомлення учасників академічної спільноти з новими тенденціями у цьому напрямі. Організація внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в НАУ, відповідно до «Положення про забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ» (<https://cutt.ly/7EmxnnG>), відбувається на п'яти рівнях. На першому рівні проводиться анкетування здобувачів вищої освіти, на другому рівні забезпечення якості вищої освіти в НАУ здійснюється НПП кафедри при керівництві завідуючого кафедрою та гаранта ОП, на третьому рівні – реалізується на факультеті під керівництвом декана, на четвертому – структурними підрозділами НАУ, відділом забезпечення якості вищої освіти та Радою з якості НАУ (<https://cutt.ly/xEmx29i>), на п'ятому – Наглядовою радою, Вченою радою та ректором НАУ спрямована на постійне удосконалення здатності ЗВО виконувати вимоги усіх зацікавлених сторін до якості вищої освіти на основі результатів вивчення задоволеності її якістю випускників НАУ та роботодавців. Під час зустрічей у фокус-групах НПП та гарант ОП показували розуміння необхідності покращення якості вищої освіти в НАУ. Таким чином, рівень освітнього процесу та взаємодії всіх його учасників свідчить, що НАУ робить значні кроки у напрямку розвитку культури якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: 1. НАУ удосконалило процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Позитивні практики: 1. Для налагодження співпраці в НАУ створена та діє Рада роботодавців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: 1. Пропозиції стейкхолдерів не були опубліковані, вказує на те, що ЗВО не повній мірі реалізує процедуру громадського обговорення проекту ОП. Недоліки: 1. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти ЗВО не забезпечує вчасне виявлення та оперативне реагування на недоліки в освітній програмі. 2. Недоліки та рекомендації за результатами акредитацій інших ОП, не в повній мірі беруться до уваги під час розробки ОП. Рекомендації щодо удосконалення: Внести зміни в систему забезпечення якості, з метою покращення її функціонування, а саме: для забезпечення відповідності РПНД ОП, передбачити погодження РПНД з гарантом ОП; в «Положенні про освітні програми НАУ» передбачити врахування недоліків отриманих під час попередніх акредитацій самої та інших ОП; для забезпечення якісного формування ОП, відповідності ОП певному стандарту вищої освіти, передбачити куратора з відділу моніторингу якості вищої освіти НАУ, який буде надавати методичну та консультативну допомогу проєктній групі під час розроблення та перегляду ОП; в «Положенні про самостійну роботу здобувачів вищої освіти» та «Методичних рекомендаціях з розробки навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти в НАУ» передбачити врахування недоліків отриманих під час попередніх акредитацій самої та інших ОП; для забезпечення відповідності навчального плану та попередження неточностей у аудиторному навантаженні та самостійною роботи в розділі 3 «Методичних рекомендаціях з розробки навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти в НАУ» видалити вимогу, яка допускає незначні відхилення в той чи інший бік обсягів годин як щодо аудиторних занять, так і щодо самостійної роботи здобувачів вищої освіти ОС бакалавра, магістра та доктора філософії; для стимулювання якісної роботи гаранта ОП, передбачити фінансове стимулювання гарантів ОП у вигляді премії за позитивне проходження акредитації та позбавлення премії за негативне рішення; посилити контроль з боку керівництва ЗВО за функціонуванням системи забезпечення якості вищої освіти та дотриманням процесів і процедур, які вона передбачає.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЗВО намагається послідовно дотримуватися визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, при цьому пропозиції стейкхолдерів не були опубліковані, що вказує на те, що ЗВО не повній мірі реалізує процедуру громадського обговорення проекту ОП, також внутрішня система забезпечення якості вищої освіти ЗВО не забезпечує вчасне виявлення та оперативне реагування на недоліки в освітній програмі. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час анкетування та розробки освітньої програми. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Недоліки та рекомендації за результатами акредитацій інших ОП, не повній мірі беруться до уваги під час розробки ОП. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. ЕГ дійшла висновку, що за критерієм 8 ОПП відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу наведені в «Статуті Національного авіаційного університету» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/pro-universitet/statut-universitetu.html>), «Положенні про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті»

(<https://bit.ly/3thBv4D>), «Правилах прийому», «Правилах внутрішнього розпорядку» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/pravila-vnutrishnogo-rozporядku.html>) та інших актах. Наведені положення знаходяться у різних частинах сайту НАУ, що робить їх загальнодоступними але вони знаходяться в різних розділах, через що деякі з них важко віднайти. Не дивлячись на це, під час проведення зустрічей ЕГ отримала підтвердження знання, розуміння та дотримання основних положень нормативних документів усіма учасниками освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Експертна група встановила, що на веб-сайті університету в розділі «Забезпечення якості» - «Проекти» за посиланням (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesiynih-program/proekti-osvitno-profesiynih-program-2021.html>) знаходиться ОП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі». Відомості СО знаходяться за посиланням (<https://bit.ly/3moH3oe>). Проект освітньої програми був викладений у вільному доступі відповідно до «Положення про освітні програми Національного авіаційного університету». НАУ поінформував про це усіх зацікавлених стейкхолдерів, і їх відгуки відображаються за посиланням (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesiynih-program/proekti-osvitno-profesiynih-program-2021.html>). Це було з'ясовано під час опитування студентів, роботодавців та викладачів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті університету ОП «Техногенна та промислова безпека в транспортній галузі» спеціальності 263 «Цивільна безпека» оприлюднена у відкритому доступі на сторінці проектів, оскільки акредитується вперше та на сторінці кафедри (<https://batyrk.wixsite.com/mysite/%D0%BE%D1%81-%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80>). Інформація про обговорення освітньої програми (за участі стейкхолдерів) оприлюднено на тій ж самій сторінці.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: 1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу і є загальнодоступними. 2. Наявність опублікованих проектів ОП у відкритому доступі для обговорення. 3. Оприлюднення точної та достовірної інформації про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: 1. Хоча всі нормативні акти містяться на сайті університету і є загальнодоступними, вони знаходяться в різних розділах, через що деякі з них важко віднайти. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Покращити доступ до нормативних актів, зібравши більшу частину з них в одному місці.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП має визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є загальнодоступними, ОП опублікована у відкритому доступі для обговорення, інформацію про освітню програму оприлюднено в повному обсязі і достатньо для інформування відповідних зацікавлених сторін, що, в цілому, свідчить про відповідність ОП критерію 9. Визначені недоліки про розміщення НПА на сайті університету не

є суттєвими, оскільки можуть бути виправлені невеликим змінами на сайті університету і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шаповалов Віктор Анатолійович

Члени експертної групи

Цимбал Богдан Михайлович

Скуратівський Євгеній Іванович